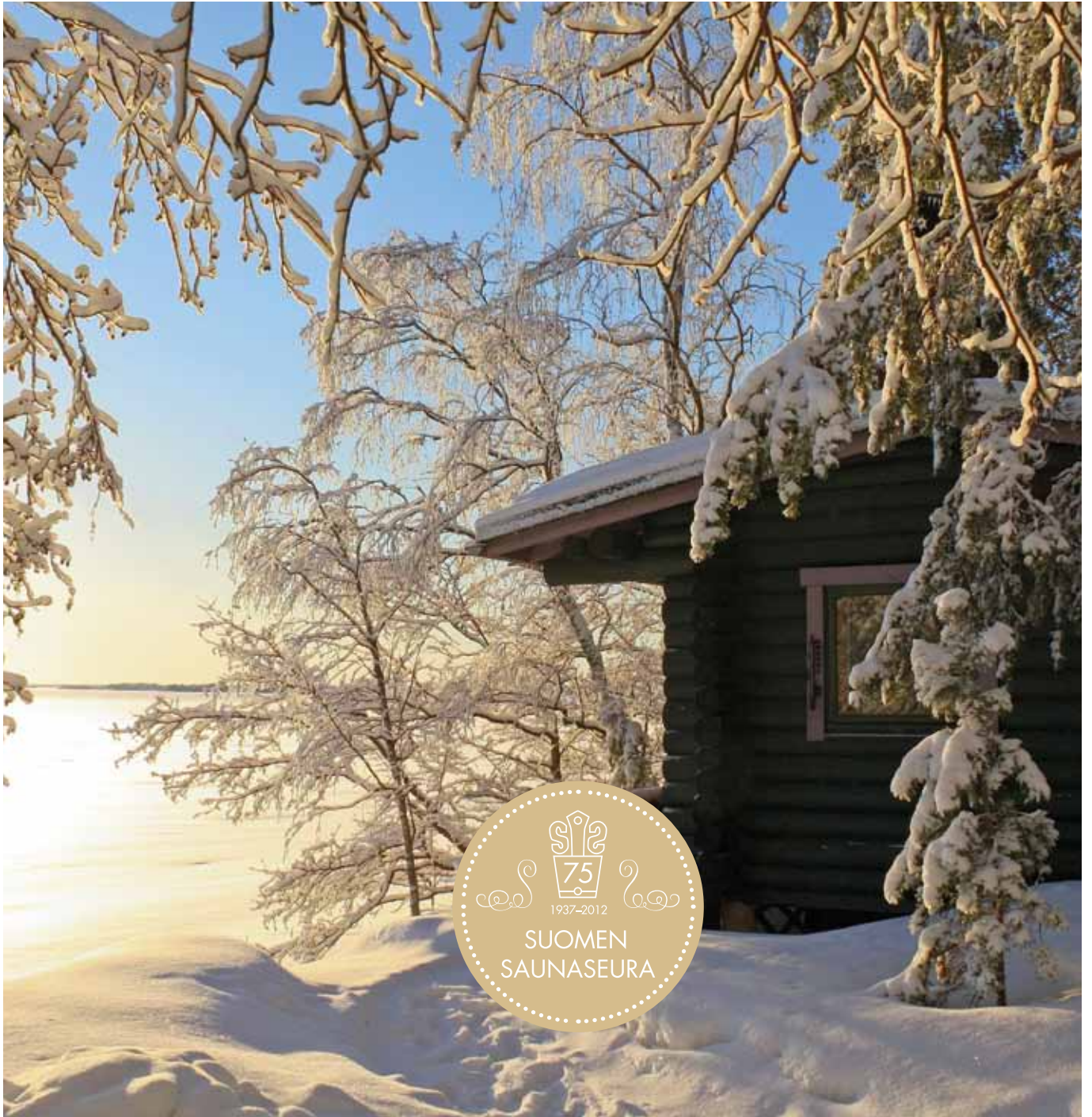

sauna

Suomen Saunaseura ry:n jäsenlehti 4/2012

PEKKA TOMMILALLE

Löylyn Henki -palkinto

JUHLAKIRJA

jokaiselle jäsenelle

Audi
Teknistä etumatkaa

Teille vaativille. Audi A6 allroad quattro.

Moottoriteitä, metsäteitä, kuoppia, lunta ja soraa. Reitit mökeille ja rantasaunoille kulkevat harvoin helpointa tietä. Siksi A6 allroad quattro mukautuu tien pinnan mukaan. Jatkuvatoinen quattro-neliveto, ilmajousitus ja korotettu maavara huolehtivat tehokkaasta etenemisestä kaikissa olosuhteissa. Tyylikkään muotoilunsa ansiosta A6 allroad quattro on elementissään myös kaupungin kaduilla. Tutustu osoitteessa audi.fi

Audi A6 allroad quattro 3.0 TDI S tronic 150 kW (204 hv): autoveroton hinta: 55.140 €, arvioitu autovero 19.669,89 €*, kokonaishinta: 74.809,89 €. Vapaa autoetu 1275 €/kk, käyttöetu 1080 €/kk. Kesikulutus 6,1 l/100 km. *CO₂-päästöt 159 g/km. Kuvan auto erikoisvarustein. Hintaan lisätään jälleenmyyjäkohtaiset toimituskulut.

- 7 Puheenjohtajan palsta
- 9 Saunaseura juhli iloisen arvokkaasti
- 13 In Sauna Veritas
– kansainväliset vieraat kertovat
- 16 Minun saunani
- 20 Pekka Tommila:
Saunominen on suomalaisten geeneissä
- 24 Sanoja saunasta:
Erkki Helamaa, Sinikka Korvo ja
Pekka Laaksonen
- 30 Saunatalo vaati korjauksensa
- 34 Interbad näytti saunomisen uudet juonet
- 36 ISS:n kuulumisia
- 38 Saunaseura tiedottaa
- 42 Saunaisännän palsta
- 48 Fostering sauna culture for 75 years

Sauna-lehti 66. vuosikerta | www.sauna.fi | ISSN0357-6566

Julkaisija:

Suomen Saunaseura ry
Vaskiniementie 10
00200 Helsinki
puh. 010 439 5600

Päätoimittaja

Leena-Kaisa Simola
Taskut/Viestintä
sauna@taskut.fi
gsm 0500 80 10 40

Visuaalinen suunnittelu ja taitto

Taskut/Markkinointi

Painatus

Printmoore Oy
Painos 4 400 kpl

Kannen kuva

Kuvatoimisto Vastavalo.fi

Toimitusneuvosto

Ben Grass, pj
Heini Noronen-Juhola
Pekka Laaksonen
Timo Martikainen
Heikki Piihola
Seppo Pukkila
Pekka Tommila
Raii Vihavainen

Ilmoitukset

Kristian Miettinen
gsm 0400 225 855
aurinia@kolumbus.fi

Sauna-lehti 1/2013

ilmestyy maaliskuussa
• toimituksellinen aineisto
31.1. mennessä
• ilmoitusaineistot
7.3. mennessä
Tilaushinta 25 € / vuosikerta

Juhlamiielellä saunaan

Ensimmäinen vuosi Sauna-lehden päätoimittajana on nyt takana. Vuoden aikana olen tutustunut moneen saunasiskoon ja -veljeen, saanut lehden tekoon ohjeita ja palautetta, oppinut lähestymään ja arvostamaan suomalaista saunaa uudella tavalla sekä saanut nauttia Vaskiniemessä saunatalon löylyistä ja tunnelmasta.

Sauna on osa suomalaista demokratiaa. Kaikki ovat lauteilla tasa-arvoisia ja ansaitsevat paikkansa sekä mielipiteensä. Kunhan vain aina muistaisimme kunnioituksen – toisiamme, saunaa ja saunatonntua kohtaan.

Tämä vuosi päättyi upeaan juhlaan ja tähän lehden juhlanumeroon, jota on ollut ilo tehdä kanssanne. Uusi, Saunaseuran kannalta arksampi saunavuosi on edessä. Mutta omiin saunahetkiinsä kukin voi lisätä juhlan tuntua ja antaa hyvän saunamielen tarttua toisiinkin saunojiin. Aloitetaan vaikka joulusaunasta.

LEENA-KAISA SIMOLA
päätoimittaja

75-vuotias tarvitsee jo tablettinsa

*Uusin Sauna-
lehti on nyt myös
tablettiversiona.*

*Voit ladata
sen osoitteesta
www.sauna.fi*

Sauna-lehden tablettiversio on
Mainostoimisto Taskun lahja juhlivalle seuralle.

www.taskut.fi

Samalla kiitämme ensimmäisestä
yhteisestä vuodesta Sauna-lehden tuotannossa.

SAUNAN YSTÄVÄN TOIVELAHJA

Tuomo Särkikoski

KIUKAAN KUTSU JA LÖYLYN LUMO
Suomalaisen saunomisen vuosikymmeniä

Suomalaisen saunan juhlakirja esittää yhteiskuntamme ja sen muutokset mielenkiintoisessa valossa ja kuvaa saunan ja saunomisen merkitystä monissa historiamme vaiheissa.

Gummeruksen ja Suomen Saunaseuran yhteistyössä julkaiseman kattavan teoksen keskiössä on 75-vuotias, vaiheikkaan historian omaava Suomen Saunaseura.

368 sivua.

GUMMERUS

**Onnittelut 75 -vuotiaalle
Suomen Saunaseuralle!**

Svennens Saneeraus Oy

30 vuotta kiinteistöjen ja rakennusten parhaaksi

www.svsa.fi • toimisto@svsa.fi • 0400 114 700

Баня

= Sauna

Yhteinen kulttuuri lämmittää Venäjän logistiikassakin.

Yhteiset toimintatavat tekevät liiketoiminnan sulavammaksi.

Palveluksessamme on yli 5 000 logistiikka-alan ammattilaista eri puolilla Venäjää. Tarvitessasi kuljetamme vaikka saunanlämmitystarvikkeita Vladivostokiin ja varastoimme ne.

Suunnitellaan yhdessä logistiikkaratkaisusi, jätä yhteydenottopyyntö:

itella.fi/logistiikka

Itella Logistics

Moskova • Pietari • Novosibirsk • Donin Rostov • Vladivostok • Jekaterinburg • Samara

itella

Sauna ja seura ovat arvonsa ansainneet

Saunaseuran juhluvuosi on pian ohi. Hyvin värikäs ja tapahtumarikas vuosi tämä on ollutkin.

Juhlavuoden suurin tapaus on varmasti Saunaseuran ja koko suomalaisen saunan historiikin ilmestyminen. Kirja on hyvin merkittävä teos sekä seuralle että suomalaiselle saunakulttuurille. Tuomo Särkikoski on kirjaa kirjoittaessaan tehnyt arvokasta työtä, josta hänelle suuret kiitokset.

Minun viestini teille, hyvät seuran jäsenet, on ytimekäs: lukekaa ”Kiukaan kutsu ja löylyn lumo – Suomalaisen saunan vuosikymmeniä” -kirja. Se on kattava näkemys suomalaisesta saunasta ja yhteiskunnallisesta kehityksestä viime vuosisadan alusta. Kirjassa annetaan saunalle sille kuuluva arvo.

Seuran 75-vuotispäivänä oli juhlistamme mukana huomattavan suuri joukko kansainvälisiä vieraita. Se osaltaan osoitti, miten Suomi on kansainvälisesti arvostettu saunamaa. Suomen Saunaseuralalla on myös merkittävä asema Kansainvälisessä Saunaliitossa.

Meidän on pidettävä jatkuvasti huolta asemamme ja arvostuksemme säilymisestä. Se vaatii työtä ja jokaisen saunaseuralaisen panosta yhteisen saunaideologian säilyttämiseksi.

Saunaseuran syyskokouksessa marraskuun viimeisellä viikolla käytiin erittäin vilkasta keskustelua. Sitä on käyty jo pitkin vuotta ajoittain hyvinkin tiukoilla äänenpainoilla. Varsinkin johtokunnan toimintaa on arvosteltu

ankarasti. Siitäkin huolimatta, että seuran talous ja saunatalon kunto ovat paremmalla tasolla kuin vuosiin.

Emme voineet enää olla johtokunnassa varmoja jäsenkunnan luottamuksesta omaan toimintaamme. Siksi johtokunta oli tuonut syyskokouksen asialistalle äänestyksen siitä, ansaitseeko koko johtokunta luottamuslauseen. Omalta kannaltani olisi ollut mahdotonta jatkaa puheenjohtajana ilman luottamusta.

Syyskokouksen aikana käytettiin myönteisiä puheenvuoroja, joissa tuli selkeästi ilmi, että suurin osa jäsenistöstä ymmärtää luottamustehtävien vaativuuden.

Syyskokous antoiikin johtokunnalle selkeän luottamuslauseen ilman äänestystä.

Äänekkäästi tosin, sillä ”kyllä” -sana kajahti Hanasaaren auditoriossa.

Olen päätökseen tyytyväinen koko johtokunnan puolesta, sillä nykyinen johtokunta on toiminut erittäin aktiivisesti ja asioita monipuolisesti tarkastellen.

Johtokuntaamme valittiin nyt eronneiden jäsenten tilalle myös seuramme nuorempaa jäsenkuntaa edustavia henkilöitä. Se on hyvä. Uskon, että kokonaisuudessaan uusi johtokunta ymmärtää saunaseuran tehtävän suomalaisessa yhteiskunnassa. Pidämme mielessä perustehtävämme huolehtia hyvin saunarakennuksestamme ja sen palveluista sekä saunarauhan tarpeesta. Saunaseuramme täytyy edelleen myös edistää sauna-aatetta laajemmin ja pitää huolta suomalaisen saunan ainutlaatuisuudesta maailmalla.

Kiitän kaikkia kuluneesta vuodesta ja toivotan Saunaseuran jäsenille sekä kaikille suomalaisen saunan ystäville rauhallista joulua ja miellyttäviä saunakokemuksia tulevana vuonna.

Ben Grass

hypo.fi

Kiinnostaako

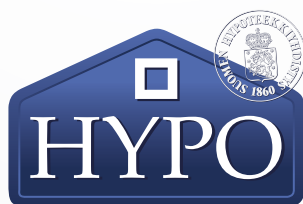
ASUNTOSIJOITTAMINEN?

Tule ja tutustu Hypon vuokra-asunnonomistajille
räätälöityyn rahoitusvaihtoehtoon.
www.hypo.fi > kutsuvierastilaisuus/asuntosijoittaminen

Oma koti

KULLAN KALLIS.

Mistä rahat remonttiin. Ilmoittaudu seniori-iltaan.
www.hypo.fi > kutsuvierastilaisuus/seniori-ilta

SUOMALAISEN RAHAN KOTI.
PAREMPAAN ASUMISEEN. TURVALLISESTI.

Saunaseura juhli iloisen arvokkaasti – ja saunoen

*Saunaseuran juhluvuonna myös
Vaskiniemen saunatalo täytti pyöreitä
vuosia, sillä talo valmistui olympiavuonna
1952. Kuudessa vuosikymmenessä se on
tullut monelle tutuksi ja takan äärellä on
monet tarinat kerrottu ja makkarat paistettu.*

Eihän Saunaseuran 75-vuotisjuhla voi alkaa kuin saunomalla.
Eikä paremmin päättyä, kuin juhlaillalliseen Suomalaisella Klubilla.
Seuraavilla sivuilla on tuokiokuvia ja muutamia puheenvuoroja
muistoksi yhteisestä juhlastamme.

Marraskuun 16. päivänä 1937 herraseurue kokoontui Suomalaiselle Klubille perustamaan Suomalaisen Saunan Ystävät -yhdistystä. Siitä alkoi Suomen Saunaseuran nyt 75 vuotta kestänyt monivaiheinen toiminta, joka on ansiokkaasti esitetty seuran tuoreessa juhlakirjassa.

– Mekö nuoria jäseniä, ihmettelivät Anssi Koivurinne ja Onni-Matti Manninen.
– Kaikkihan ovat nakkena lauteilla saman ikäisiä.
Onni-Matin toi Saunaseuran jäseneksi appiukko Erik Pollock, joka otti vävypojan "lauteille kärisemään". Anssin toivat seuraan hänen työtoverinsa. – Viikonloppu alkaa kello 15 Vaskiniemestä.

Suomalaisen Klubin kuoro tervehti seuraa neljällä laululla, joista yksi oli luonnollisesti serenadi illan naisille. Kuoron johtaja, saunaseuralainen Henrik Lamberg kertoi seuran ja kuoron tehneen onnistunutta oravannahkakauppaa: esiintymispalkkiona oli ollut saunatalon löylyt.

Sauna-lehden edellinen päätoimittaja Raili ViHAVAINEN tarjoili herkku-paloja nuoresta lehdestä
– Raili ja lehti kun ovat saman ikäisiä.

Iltapäivän avoimissa ovis-
sa tavattiin tuttuja vuosien
varrelta. Moni muistaa
varmasti Saunatalon
entisen hierojan ja pesijän
Yokito Matsudon. Yokito
on nykyisin onnellinen
kahden lapsen kotiäiti.

Retfrak Oy:n Aarno
Alastalo tuli Kotkasta on-
nittelemaan Saunaseuraa.
Retfrak toimittaa saunata-
lon kiukaat. Onnittelut otti
vastaan Seppo Pukkila.

Hyvä päätös upealle
merkkipäivälle: kunnon
tanssit Oulunkylän Big
Bandin tahdittamana.

Ben Grass totesi
seuran olevan
korkeasta iästään
huolimatta
elinvoimainen.

Jukka Tolvanen arvostaa suomalaista saunaperinnettä ja rakennuskulttuuria. Kiinteistöalan tiukassa kvartaalitahdissa työskentelevä Jukka sanoo rauhoittuvansa Saunatalolla vähintään kerran viikossa. – Olen ylpeä, että saan olla osa tätä perinnettä. Itse muutin vanhan maa-kellarin saunaksi Sauna-lehdestä saamani idean perusteella. Hyvä tuli, mutta ikävä kyllä kaverin on vielä parempi.

Tallella ikä eletty.
Nyt katse
tulevaisuuteen
saunakulttuuria
arvostaen ja edistäen.

– Saunaseurassa unohdan riskit, totesi Pirjo Irmeli Korhonen viitaten työhönsä Työterveyslaitoksen erikoistutkijana erityisalanaan kemikaaliturvallisuus ja -hallinta. Työ on tuonut Pirjon Pihtiputaalta pääkaupunkiseudulle, Saunaseuran jäsen hän on ollut kymmenisen vuotta. Kotipuoleen hän on perustanut oman, pienen saunaseuran Tervahöyryläiset.

Risto Elomalle Saunaseuran merkkipäivä oli työpäivä omassa luottamustoimessaan ISS:n puheenjohtajana. Kansainvälisen Saunaliiton ISS:n perustamisesta tuli tänä vuonna kuluneeksi 35 vuotta ja liiton jäsenet olivat runsaslukuisasti mukana Suomen juhlissa.

Japanilaisen Kobe-saunan edustajat vaihtoivat kuulumisia Ben Grassin kanssa.

In Sauna Veritas

Saunassa on totuus. Tämä on ruotsalaisen saunaseuran Svenska Bastuakademienin motto. Suomen Saunaseuran 75-vuotispäivänä tämä teema nousi esiin useasti eri näkökulmista. Juhlapäivän aamuna saunatalolla oli kansainvälisiä vieraita saunomassa. Näin neljä heistä kertoi omasta suhteestaan saunaan, omasta saunatotuudesta.

Saunaan sisään, ei sieltä pois

– Saunan pitää olla nautinto. Sen tulee houkuttaa eikä karkottaa kävijöitä, sanoo Svante Spulander. Hän oli vuonna 1988 perustamassa ruotsalaista saunaseuraa Svenska Bastuakademienia – huonossa saunassa.

– Saunoimme pienellä porukalla saunassa, jossa ei viihdytty, vaan haluttiin äkkiä pois. Totesimme, että ihmisiä pitää saada ennemminkin saunaan kuin sieltä ulos.

– Ruotsalaista saunakulttuu-

ria ei ole olemassa, koska kirkko kielsi saunan 1700-luvulla. Ruotsin puolella saunoja säilyi Tornionlaaksossa, jossa vaikuttivat sekä suomalainen kulttuuri että kieli. Meidän kylässämme Kukkolankoskella aikoinaan yli puolet äideistä oli poikkinaitu Ruotsiin, Svante Spulander kertoo.

Svenska Bastuakademien on ottanut tehtäväkseen saunakulttuurin elvyttämisen Ruotsissa. Seurassa

on tällä hetkellä noin tuhat jäsentä, sekä yksityisiä henkilöitä että yrityksiä.

Kerran vuodessa Kukkolankoskella järjestetään Kansallinen Saunapäivä, joka kerää osanottajia Ruotsin lisäksi myös Suomesta ja Norjasta. Suomen Saunaseuran edustajakin on ollut usein läsnä.

– Tavoitteemme on, että seuran jäsenet veisivät saunatietoutta omille paikkakunnilleen ja juurruttaisivat saunakulttuuria uudelleen Ruotsiin. Kun joku innostuu itselleen rakentamaan saunan, hän saa siihen neuvoja Bastuakademienin Saunarådilta, Spulander kertoo.

Erityisen iloinen hän on nuorten kiinnostuksesta saunaan.

– Tytöt ja pojat ovat kuulleet isoisiensa savusaunoista ja haluavat kokeilla, miltä saunominen aidossa saunassa tuntuu. Meillä käy kokonaisia koululaisryhmiä tutustumassa saunoihimme. Saunamuseossamme on 15 erilaista saunaa sekä näyttely saunan kulttuuriperinteestä, Spulander kertoo.

Sauna pitää nuorena

– Upea kokemus. Savun tuoksu oli ihana, mutta hyppy kylmään avantoon jätävää. Ja lunta oli uskomattoman paljon!

Näin hehkutti ensimmäistä Lapin ja savusaunan kokemustaan japanilainen Yoshie Nakano, joka oli tullut Saunaseuran juhliin isänsä Kenichi Nakanon kanssa. Juhlia edeltävänä päivänä he piipahtivat Lapissa.

Kenichi Nakano on Japanin saunaseuran puheenjohtaja. Nakanon perheellä on Osakassa sauna-alan yritys ja kylpylä. Kolmisen vuotta sitten Yoshie Nakano tuli mukaan perheyhteyteen ”opiskelemaan ja hakemaan kokemusta”.

– Suomessa sauna on osa elämää. Saunaan mennään kaikessa rauhassa mietiskelemään. Sen sijaan Japanissa sauna liittyy vahvasti liike-elämään. Kun sauna on suomessa osa kulttuuria, Japanissa se on osa bisnestä, Yoshie Nakano toteaa.

Japanissa ei tunneta saunaa, mutta sen sijaan japanilaiset peseytyvät usein yleisissä kylpylaitoksissa, sentoissa. Sentoja on kaupungeissa lähes joka korttelissa.

Yoshie Nakano on vakuuttunut saunan ja kylpylöiden hyvästä vaikutuksesta terveyteen.

– Meidänkin kylpylässä käy päivittäin 80-vuotiaita kylpijiä, jotka eivät näytä vielä yhtään vanhoilta.

Vaskiniemestä aito saunakokemus

Professori Eberhard Conradi kertoo löytäneensä aidon suomalaisen saunakokemuksen Vaskiniemestä vuonna 1974.

– Harald Teir vihki minut saunan saloihin antamalla minut pesijän käsiin. Sen jälkeen olen ollut suomalaisen saunan ystävä, Conradi sanoo. Tosin hän on paljon enemmän kuin pelkkä ”ystävä”: hän on sekä Suomen Saunaseuran että ISS:n kunniajäsen ja saanut ansiostaan Tarja Haloselta Suomen Leijonan Ritarikunnan 1. luokan ritarimerkin.

– Saksassa 1920-luvulla oli ihmisryhmiä, jotka olivat kiinnostuneet luonnosta, terveydestä, kohtuullisuudesta ja hyvistä elintavoista. He löysivät samanlaisia luonnonläheisiä suomalaisia, joiden elämään sauna kuului. Siitä sauna-aate lähti kehittymään Saksassakin.

Eberhard Conradin mukaan suomalaiset ja saksalaiset asennoituvat eri tavalla saunaan.

– Suomessa sauna on osa kulttuuria. Saksalaisilla on saunaan mennessään erilainen asenne, he hakevat saunasta kevyempää, kivaa kokemusta. Saksalaisena minunkin piti oppia ensin suomalaista saunafilosofiaa ennen kuin pystyin tutkimaan saunaa fysiologisesti.

Eberhard Conradi on ollut muun muassa Harald Teirin, Lasse Viinikan ja Matti Kivisen kanssa vahvistamassa Saksan ja Suomen yhteistyötä sauna-asioissa.

– Mehän tunnemme jo Kivisen Matin kanssa toistemme ajatuksetkin niin hyvin, että voimme puhua sauna-asioista toistemme suulla.

Käyttöohjeet saunoille

– Tanska on saunomisen kehitysmaa ja varmaan ainut, jossa tarvitaan käyttöohjeet saunaan mentäessä, nauraa Tanskan saunaseuran puheenjohtaja Michael Jensen. – Tanskan uimahallien saunat ”Finnbadi” ovat kuivia ja kuumia. Niillä ei ole mitään tekemistä oikean saunan kanssa.

Jensenillä on vertailupohjaa, sillä hänellä on omalla kesämökillä Sysmän ja Asikkalan rajalla suomalainen tynnyrisauna. Vaimon kotikylässä Nikkaroisissa on käytössä savusauna.

Tanskalaisille saunaoppia viedään muun muassa kahden telttasaunan voimin.

– Tanskalaiset oluenjuojat ovat kustantaneet meille kaksi telttasaunaa, sillä ne ovat vihreitä ja varustettu Tuborgin logoilla. Me viemme saunan erilaisiin tapahtumiin kuten keskelle Kööpenhaminan kulttuuripäiviä. Se herättää huomiota ja on todella hyvä pr-juttu saunalle.

*Kansainvälisiä saunaveljiä Vaskiniemen laiturilla:
Peter Jeitler Itävallestä, Eberhard Conradi Saksasta,
Matti Kivinen, Vasily Liakhov Venäjältä, Rolf Pieper
Saksasta sekä Rimas Kavaliauskas Liettuasta.*

Teltoissa on puukiukaat ja helposti saadaan 90 asteen löyly. Telttasaunat herättävät ihmetystä ja siinä samalla me voimme kertoa Tanskan saunaseurasta ja saunomisesta yleensäkin.

– Teltoja voi myös vuokrata ja melkein joka kuukausi ne jossain lämpiävätkin.

Minun saunani

Iltajuhlassa kuultiin neljä puheenvuoroa aiheesta Minun saunani. Kuvaukset vaihtelivat hikisestä tasa-arvon temppelistä savusaunan tuoksuun eli sauna-bukeeseen.

Saunaan viiden päivän ikäisenä

Minun saunani on hieman narsistinen lähestymistapa ja tuon otsikonkin voi käsittää joko yksiköksi tai monikoksi.

Minun ensimmäinen saunani oli mummolan sauna. Olin viiden vuorokauden ikäinen, kun minut vietiin ensimmäisen kerran saunaan. Synnyin nimittäin maanantaina ja maaseudulla sauna lämmitettiin aina lauantaisin.

Lapsuudesta ovat jääneet erityisesti mieleen joulsaunat, jonne serkukset kerääntyivät tynnyrikuukaalla varustettuun savusaunaan.

Opiskelin sittemmin lääketiedettä ja Harald Teir toi meidät opiskelijat saunomaan. Kun ensimmäisen kerran astuin Vaskiniemen suihkuhuoneeseen, saatoin jo aistia savusaunan tuoksun. Se oli sama elämys ja tuoksu kuin entisaikaan lapsuussaunassa. Savusaunan bukee.

Kolmossaunassa kerran fiktiivinen henkilö alkoi puhua, sillä tunnistin hänet äänestä Aarne Siukolaksi eli Pentinkulman kommunistiksi. Olin juuri käynyt katsomassa Akseli ja Elina -elokuvan, jossa Jussi Jurkka oli Siukolan roolissa. Puhuja oli siis Jurkka.

Lasse Viinikka

Saunaseuran kunniapuheenjohtaja

*"Suomessa kehittyneestä
saunasta ja vanhuuteen
päässeestä Saunaseurasta
kannattaa olla ylpeä."*

Sauna on mieliala

Minun saunani on mieliala, henkinen tila. Mitä tämä merkitsee, kun saunarakennuksia on miljoonia. Mielialoja on monia, kuten saunoistakin avautuvat maisemat.

Sauna ilmentää omituisen pienen suomalaisen ja pohjoisen kansakunnan erityispiirteitä. Muun muassa sitä, että keskellä aavikkoa Afrikassa lähdetään tuhannen kilometrin matkalle rannikolle hakemaan kiuaskiviä. Ja sitäkin, että enemmän tai vähemmän pysyvinä muistomerkkeinä toiminnastamme rauhanturvaajina Lähi-Idässä löytyy tusinoittain saunarakennuksia.

Tämä muistutuksena siitä, että menneisyydessä tuo Jussi, jolla oli kuokka eikä paljon muuta, kuitenkin ensin rakensi saunan, jossa voi syntyä ja kuollakin, kuten jotkut kirjailijat ovat kuvitelleet.

Oma saunani oli alkuaan perheen omistaman pienen kartanon lauantainen yhteissauna, jossa kaikki kynnelle kykenevät, lapset ja vanhukset, naiset ja miehet, minä mukaanluettuna, lähinnä harrastivat peseytymistä. Sakeassa höyrysumussa ei erottanut sukupuolia.

Armi Ratia -vainaja puki aikoinaan vierailevat liikemiehet samanlaisiin Jokapoika-paitoihin, ja sitten he joutuivat saunaan, menettäen loputkin tummapukuisesta arvokkuudestaan.

Sauna, minun saunani, on tasa-arvon hikinen temppeleli. Siellä pystyy olemaan yksin, kuuntelematta muiden puheita. Saunasta, sellaiseksi kuin se meillä on kehittynyt, kannattaa olla ylpeä, samoin vanhuuteen päässeestä Saunaseurasta, eikä niin?

Jörn Donner
Kirjailija

”Raimo Nordströmillä
on ensimmäiset muistot
savusaunasta Laatokan
rannalta 1930-luvulta.”

Kuka oli saunaseuran idean isä?

Minulla on vahva näkemys siitä, kuka toi esiin
idean saunaseuran perustamisesta.

Kaksoisveljeni edesmennyt appiukko Ilmari
Lehtinen, Heikki Herlin, amerikkassa syntynyt
itsenäisyssenaattorin poika Erkki Käpy ja
neljäs teekkari, jonka nimeä en tiedä, vuokra-
sivat yhdessä Ullanlinnasta ison lukaalin.

He palkkasivat yhteisesti kodinhoitajan,
joka teki heille myös aamiaiset ja illalliset.

On aivan selvää, että idea saunaseuran
tyyppisestä toiminnasta syntyi näiden neljän
kaveruksen kesken, vaikka siitä ei ole selkeää
todistetta. Olisikin mielenkiintoista tarkastaa,
onko miesten nimet Suomalaisen Saunan
Ystävien perustamissopimuksen allekirjoi-
tuksissa. Uskon Erkki Kävyin kirjoittaneen
muistelmansa, mutta hän kuoli yksinäisenä
eikä muistelmien olemassa olosta ole sen
tarkempaa tietoa.

Itse liityin Saunaseuraan vuonna 1954
Ilmari Lehtisen ja veljeni suosittelemana.

Raimo R. Nordström
Jäsen vuodesta 1954

Unohtumaton fiilis

Minun ensimmäinen saunani oli Hämeenkyrössä isoisan vuonna 1954 rakentama sauna, jossa oli kertalämmitteinen aitokiuas. Saunassa oli makuulaude ja sen edessä orsi, jolle nostettiin jalat.

Isoisä itse istui ikkunan vieressä, sen jälkeen faija ja sitten me veljekset ikäjärjestyksessä. Siinä sitten kuunneltiin isoisan kertomia juttuja.

Kyllähän siinä saunaan tulijalla oli aikamoinen tervetulotovit, kun veljekset makasivat lauteilla jalat orrella. Voitte vain kuvitella, mikä näkymä tulijalla oli silmiensä korkeudella.

Kun kymmenen vuotta kiersin Pohjois-Amerikkaa kaipasin suomalaista saunaa ja varsinkin kesäistä mökkisaunaa.

Saunaseuraan liityin kuutisen vuotta sitten. Käyn torstaisin saunomassa, kun kiekkokausi on ohi. Istun lauteilla ja rentoudun. Se antaa paljon energiaa.

Olen tuonut myös pelaajakavereitani Saunaseuraan saunomaan. Kaikki halusivat heti uudelleen tilaisuuden tullen. Saunatalon fiilistä kun ei voi unohtaa.

Jarkko Ruutu

Jääkiekkoilija

Hae kirja omaksi!

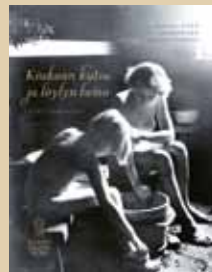
– Onpas upea! Tämä oli lähes hämmästynt kommentti, kun ensimmäiset jäsenet saivat tuoreen Saunaseuran juhlakirjan.

Kiukaan kutsu ja löylyn lumo – Suomalaisen saunomisen vuosikymmeniä on Tuomo Särkikosken kirjoittama suomalaisen saunan juhlakirja, joka esittää yhteiskuntamme ja sen muutokset mielenkiintoisessa valossa sekä kuvaa saunan ja saunomisen merkitystä monissa historiamme vaiheissa.

– Sauna on olennainen osa kansallista identiteettiämme. Myös tämä on kirjan sanoma, Ben Grass toteaa.

Kirja tehtiin Saunaseuran tilauksesta ja se julkaistiin yhteistyössä Gummeruksen kanssa. Kirjassa on 368 sivua ja sen ovi kirjakaupoissa on 39 euroa.

Saunaseura antaa kirjan lahjaksi jäsenilleen. Kirjan voi nousta Saunaseuralta seuraavan saunareissun yhteydessä tai noudata toimistosta kuitausta vastaan. Tilaus voidaan toimittaa ensi vuoden puolella myös lähetyksellä vastaan postitse.

– Suomalaisittain on tärkeää, että me olemme säilyttäneet saunan. On tärkeää pitää yllä Suomen asemaa johtavana saunamaana, mutta se tehtävä ei ole helppo, historiikin kirjoittaja Tuomo Särkikoski sanoo.

Pekka Tommila

Saunaseuran johtokunta
1994–2000, 2008–2011
Tutkimus- ja kulttuuritoimikunta
2008–2009 pj. 2010–,
historiatoimikunta vpj. 2011–2012,
Sauna-lehden toimituskunta 2012–

JULKAISUT

- Kirjat: Rakennan saunan 1985
(käännetty saksaksi)
- Sauna – suomalaisen saunan
rakentaminen, 1994 (käännetty viroksi)
- Julkisia esitelmiä toistakymmentä:
esim. Hyvä pientalosauna,
Saunan seitsemän sukupolvea.

Saunominen on suomalaisten geeneissä

Näin uskoo Saunaseuran Löylyn Henki -palkinnon saanut Pekka Tommila. Tommilaa voi Suomessa nimittää hyvällä syyllä saunaguruksi, niin paljon hän on ollut mukana nykyisen suomalaisen saunan kehityksessä – eikä vähiten kiukaan, saunan sydämen.

– Yksivuotiaana olen mennyt ensimmäisen kerran saunaan isäni ja veljeni kanssa. Oleellista saunaan menemisessä oli, että "kun kävelee itse saunaan, pääsee sieltä myös pois, jos on liian kuuma". Itse muistan olleeni saunassa ensimmäisen kerran olympiakesänä 1952. Löytyy valokuvakin, jossa seison ylempänä kukkulan laella olevan saunan pihalla ja katson taivaalle ensimmäistä nelimoottorista lentokonetta.

– Lapsuussaunani Helsingissä oli yhteissauna, joka lämpesi kerran viikossa. Erikseen oli miesten ja naisten vuorot, ja illalla perhevuorot. Sauna jäi Ilmalan vesilinnan alle joskus 60-luvun alussa. Se oli varsin hyvä joukkosauna, joka oli tehty alkuaan venäläisten linnoitusotamiesten saunaksi. Saunassa oli jatkuvalämmitteinen kiuas ja kotalaisen hyvä löyly, itseään "saunaniekaksi" tituleeraava Pekka Tommila kertoo saunauransa alkutaipaleesta.

– Isäni harrasti kaikenlaisia keksintöjä. Hän oli rakentanut löylynannostelulaitteen, suppilon, johon vettä kaatamalla ohjailtiin löylyn heittoa. Saunainnostukseni tuli kotikasvatuksesta. Isäni vei meitä veljeksiä aina uusiin saunoihin. Ja koulumestarin tapaan hän aina kertoi, miksi tämä sauna oli hyvä tai huono.

KIUASVALMISTAJIEN MANNEKIINI

– Kun opiskelin arkkitehdiksi, ikäpolveni arkkitehtiopiskelijoista ei kukaan ollut kiinnostunut mitenkään saunasta. Yhtä kurssitoveriani kiinnosti kiuas eli piirtäisikö saunaan neliskanttisen vai pyöreän kiukaan. Hän valitsi pyöreän kiukaan, koska se oli helpompi piirtää kuin neliskanttinen. Kiukaan valinta oli näin toisarvoisessa asemassa hänen mielestään. Säikähdin – voiko olla näin joutavaa joukkoa, etteivät ymmärrä saunasta mitään! Tässähän oli täysin tutkimaton ja tiedottoman alue. Innostumiseni asiasta johti yleisöartikkeleiden kirjoittamiseen lehtiin. Meidän talo-lehti oli päämediani ja kirjoitin sinne myös taloarvioita. Varsinkin taloarvioissa arvostelin saunoja joskus pikakastikin.

– Ensimmäinen saunakirjani ilmestyi 80-luvulla, ja kustantaja markkinoi sitä pontevasti. Kiuaskauppiaat kävivät kimppuun ja jouduin heidän "mannekiinikseen": he tarjosivat uutuuksiaan saunaani koekäyttöön. Toinen toistaan mielenkiintoisempia kiukaita, joten kiuas vaihtui tiuhaan.

– Rakentajan radiossa törmäsin suureen kiuasvalmistajaan, Heloon. Sanoin sen kiuasuutuuden mainoksen olevan harhaanjohtava. Markkinointijohtaja raportoi kritiikistäni varatoimitusjohtajalle, joka soitti kiukustuneena, että olin mollannut heidän kiuastaan. Selitin hänelle, mistä on kysymys: "Kiukaan löylyvesi osuu hehkuviin vastuksiin ja pilaa löylyn, vaikka kiukaan löylyä markkinoidaan pehmeäksi".

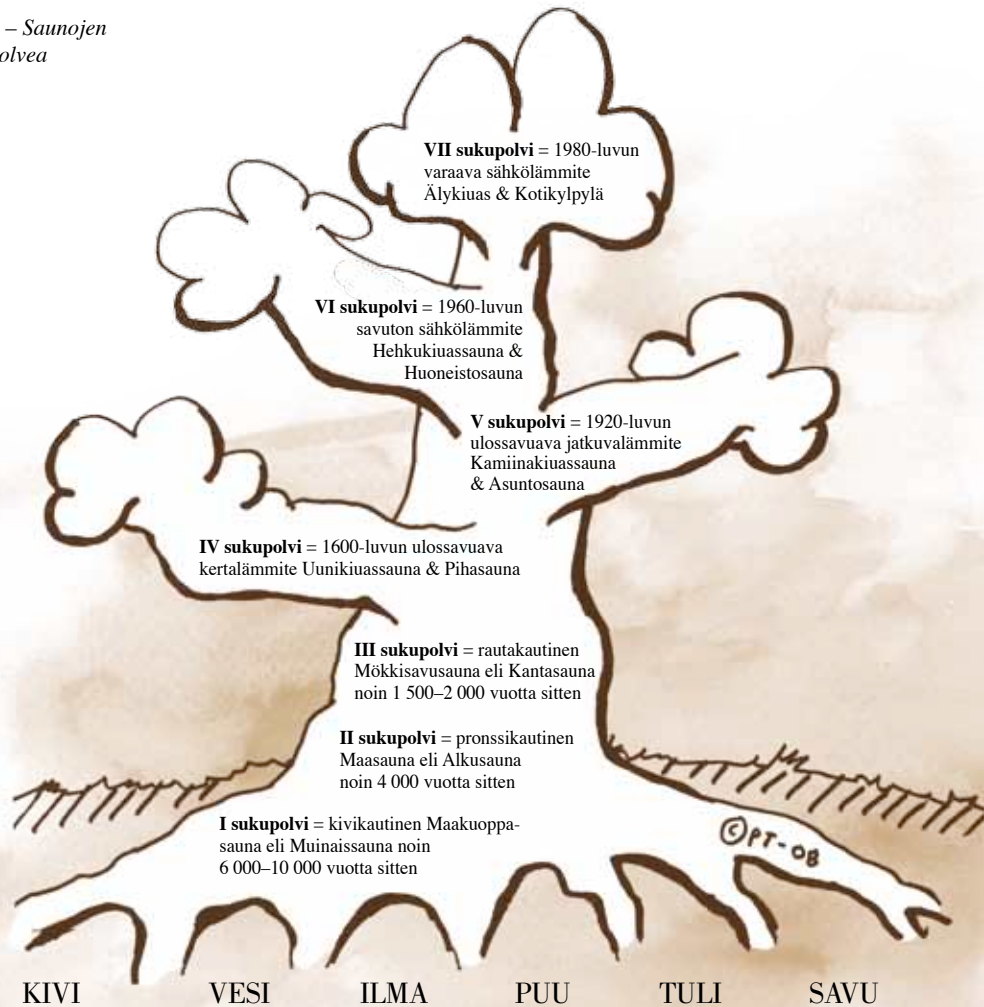
Varatoimitusjohtaja ymmärsi, "katsos vaan, Tommila on oikeassa". Silloin olin tutkinut jo niin paljon kiukaita, että uskalsin sanoa asian suoraan. Tuloksena Helo kutsui minut markkinointiväkensä saunailtaan, minkä jälkeen sain Helolta kiukaita kotiin testattavaksi. Kritisoidun mallin Helo veti pois markkinoilta ja alkoi sen jälkeen kehittää muun muassa aidosti varaavia kiukaita.

IHASTUIN HETI VASKINIEMEN SAUNOIHIN!

– Suomen Saunaseuraan liityin 1970-luvun loppupuolella. Olin juuri valmistunut arkkitehdiksi ja työnantajani oli arkkitehti Juhani Katainen. Juhani saunotti meitä toimiston teekkaripoikia useamman kerran vuodessa ja vei meitä myös saunomaan Vaskiniemeen, Saunaseuran saunoihin. Ihastuin heti Vaskiniemen saunoihin! Olin kerran aikaisemmin käynyt Seuran saunassa Humallahdessa 1950-luvun lopulla. Muistan, että olin siellä isän kanssa kaksistaan ja myös sen, että saunatalo oli hyvin kesämökkimäinen. Pikkupojalle jäi vaikutelma, että se oli tyypillinen 50-luvun kesämökki.

– Ensimmäinen oma sauna oli 1986 Lauttasaarella rivitalossa merinäköalalla, Pekka Tommila kertoo. – Kesäpaikassani on kolme erilaista saunaa: "Talvisauna",

*Saunan sukupuu – Saunojen
seitsemän sukupolvea*

jossa on perinteinen jatkuvalämmitteinen Harvian kiuas – Harvian tehdas on lähellä – ja hirsinen, patinoitunut "kesäsauna", jossa on ikivanha aitokiuas vuodelta 1963. Aivan ihana, vaikka palanut puhki sieltä täältä.

– Ja tietysti savusauna, jonka hirsirunko – Risto Vuolle-Apialan tyyppityksen mukaan eteläpohjalainen korkea malli – on ostettu valmiina. Sauna on aikanaan ollut Pekka Roviolan esittelysauna, Tuomas. Noin 20 vuotta sitten valmistunutta saunaa nikkaroiin kolme kesää. Savusaunassa on itse tehty savukiuas, jota olen kehitellyt viidessä eri vaiheessa. Nyt se on sisu-kiukaan modifikaatio, tulenkestävää tiiltä sisuskalut. Kiuasta on viimeksi säädetty kesällä 2010 ja se on nyt erinomainen – ei todellakaan yhtään tikua!

– Kaupunkikodin saunassa on varaava sähkökiuas: Pikkutonttu, johon olen lisännyt kiuaskiviä. Saa puhtaat kivilöylyt, kun malttaa odottaa.

KURSSI SAUNAKULTTUURISTA

Pekka Tommila on luennoinut Saunakulttuuri-kurssia 12 vuotta ollessaan opettajana Metropolian AMK:ssa. – Se on ollut pitkään suosituin vapaaehtoinen kurssi tuossa oppilaitoksessa. Kurssilla on ollut 12 pääteemaa, muun muassa uusin käsitys saunan historiasta, perustermiologia saunasta, savusaunan ja hirsisaunan rakentaminen. Saunomistavoissa korostettiin sitä, että jokainen kylpee omalla tavallaan ja nauttii juuri siitä. Kiukaan valinta

-aiheen harjoitteluosiossa lämmitettiin kaksi kiuasta. Markkinoinnin kurssia, että "tässä on vapaavalintainen saunakurssi, jossa saatte opintopisteitä siitäkin, että juotte kaljaa!" Ajatus kiehtoi monia poikia...

– Kurssilla perehdyttiin myös kiukaan neljään päätyyppiin. Analysoitiin eri tyyppien edut ja haitat ja ideoitiin kehittämistarpeita. Käytiin läpi lauteet, lattiat, ulkoseinät, katot; lautarakenteinen ja hirsirakenteinen sauna – unohattamatta saunatonttija. Kurssi eli ja muuntui ajankohtaisen tilanteen ja tarpeen mukaan.

– Kurssiprujuun kirjoitin "Copyright Tommila, osittainkin lainaaminen suotavaa". Kevennys ja saunamotto opiskelijoille: "Savusaunassa on bukee."

Tommila on myös esitelmöinyt lähemmäs sadassa tapahtumassa, mm. messuilla. Sauna-aiheisia lehtijuttuja lienee lähemmäs sata viimeisen kymmenen vuoden aikana. Rakentajan radiossa Tommila oli noin kymmenen vuotta, välillä asiantuntijana ja välillä juontajana, ja välillä molempia.

Televisiossa Tommilaa on nähty viimeksi mm. muotisisustusohjelmassa, Tila MTV 3:ssa ja YLE:n Prismassa otsikolla: "Kumpi on parempi, sähkö- vai puulämmitteinen kiuas?" – Sinne kelpasi jopa saunojen laatuluokitukseni.

Pekka Tommila on ollut myös Sauna-lehden vakituksena avustajana, ainakin lehden päätoimittaja-aikanani TuKu:n kuulumiset – yleensä hyvin mielenkiintoiset – tulivat säännöllisesti.

HISTORIA-KIRJA KULTTUURITEKO

Pekka Tommila on ollut useampaankin eri otteeseen Saunaseuran johtokunnassa sekä Tutkimus- ja kulttuuri-toimikunnan (TuKu) puheenjohtajana nyt kolme vuotta. Tommila onkin pannut tuulemaan johtamassaan TuKu-toimikunnassa, josta on syntynyt runsaasti saunaa koskevia tutkimusaiheita.

– Erityinen panostus on tehty saunan ilmanvaihtoon, mikä onkin nyt poikunut sen, että VTT:n saunan ilmanvaihto- ja hiukkastutkimus on alkamassa. Idea syntyi jo kymmenen vuotta sitten TuKu:n edeltäjässä, jossa ehdotin aihetta. Alun pitäen tutkimuksen piti olla puulämmitteisen saunan ilmanvaihtotutkimus, mutta VTT halusi mukaan hiukkastutkimuksen rahoittajien vaatimuksesta.

– Viimeisin TuKu:n tuotos on kiukaiden laatuluokitus uudemman version mukaan. Julkistusta harkitaan tarkoin, koska aineisto on arkaluontoinen. On odotettavaa, että luokituksen alemmalle tasolle joutuneiden kiukaiden valmistajat nostavat metelin. Julkaisukanava on todennäköisesti Sauna-lehti.

Historiatoimikunnassa mukana olleen Tommilan mukaan uusi historia-kirja on ehdoton kulttuuriteko!

– Vähintään tiedonjulkistamispalkinnon arvoinen.

Koko toimikunnan ajan on tullut kriittisiä kysymyksiä siitä, tuleeko kirjaan varmasti tarpeeksi historia-asiaa Saunaseurasta. Vaikka joku lukija voi kokea, että Saunaseuran historian osuus jää vähemmistöön, niin mielestäni on tärkeintä, että sauna-aate tulee kerrottua laveasti. Kuinka se on vellone pohjoismaissa ja maailmalla, mutta Suomessa se on kuitenkin pysynyt vakaana ja elinvoimaisena.

10 000 VUODEN KOKEMUS!

– Sauna on aivan oleellinen osa elämäntapaani. Terveenä ollessani kävin 3–4 kertaa viikossa saunassa. Sauna on virkistykseen ja rentoutukseen lähde. Saunassa tapahtuva seurustelu on osa henkistä virkistystä.

Suomalaiselle saunakansalle Tommila sanoo: – Luota omaan kokemukseesi, äläkä ota liikaa vieraita vaikutteita. Silloin suomalainen sauna säilyy. Taistelee suomalaisen saunan puolesta. Tietysti voi kysyä, mikä siinä on suomalaisuuden ydin. Siihen vastaan lyhyesti: löylynheitto. Saa itse heittää löylyä, ja löylyllä säädellä kosteus- ja lämpöolosuhteita.

– Hyvän löylyn ydin on puhdas kivilöyly, vaikka mitä vempaimia saunaan tuotettaisiinkin. Puhtaista, oikeaoppisista kivistä, puhtaalla vedellä ja puhtaasti lämmitettynä – siitä syntyy saunautointi. Hyvä sauna on huoneena riittävän suuri, vähintään kymmenen kuutiota ja siinä on oikeaoppinen ilmanvaihto kiukaan mukaan. Kun vaihdat kiuasta, muista tarkistaa myös ilmanvaihto kiukaan mukaisesti.

– Saunaseuralaisille haluaisin sanoa, uskokaa aitoon suomalaiseen saunaan ja säilyttäkää se. Vaalikaa sitä ulkomaisilta hupsutuksilta. Ymmärtäkää myös muita kylpykulttuureita ja tapoja, koska ne kuuluvat tähän moniarvoiseen maailmaan.

– Viimeisen kahden vuoden aikana, lähinnä ollessani TuKu-toimikunnan vetäjänä, on kypsynyt ajatus: sauna-asiat ovat meillä suomalaisilla geeneissä. Kun olemme kylpeneet 10 000 vuotta, niin tarve ja halu saunaan tulee ihan luonnostaan, sitä ei tarvitse opettaa. Ja montako sukupolvea 10 000 vuoteen mahtuu? Tämän kun kansa oivaltaa, se on riemun hetki! Se on sellainen tietopankki, jota ei "herra svensson" äkkiä muutakaan! ●

Sanoja saunasta

Saunaseuran 75-vuotisen historian ovat rakentaneet sen jäsenet – toiset aktiivisessa roolissa, toiset omalla tavallaan. Moni jäsen on saanut sanansa kuuluviin Sauna-lehden sivuilla, onhan lehteä julkaistu jo 66 vuotta. Seuraavilla sivuilla kolme seuran jäsentä kertoo omasta suhteestaan saunaan ja Saunaseuraan. Oman näkökulmansa voisi kertoa moni muukin. Tarinoita lienee yhtä paljon kuin jäseniä eli 4 200. Niitä saamme lukea Saunaseuran ja -lehden tulevina vuosina.

Vaskiniemen ykkössaunoja

– Olenkohan minä iän ja jäsenvuosien mukaan Saunaseuran vanhin jäsen, professori Erkki Helamaa, 88, pohtii. Sitä hän ei aivan ole, mutta ainakin hän on kokenut ja tietävä saunoja, jolla on sanansa sanottavana. Tässä muutamasta aiheesta:

SAUNAN TUTKIMISESTA

– Liityin seuran jäseneksi 1954, ja seuran tutkimustointa kiinnosti minua alusta alkaen. Kun Suomalaisen saunan tutkimussäätiö perustettiin, pääsin mukaan saunatekniikan jaostoon. Saunaseurassa tehtiin oikeasti hyvää työtä tutkimalla saunaa lääketieteen, teknologian ja saunaperinteen näkökulmasta.

– Into tutkimukseen valitettavasti hiipui 90-luvulla. Tutkimukselle omistautuneet säätiön jäsenet väsyivät siihen, että tutkimusvaroja ei saatu toivotulla tavalla. Saunaseuran sääntöihin kuuluu edelleen saunaa koskevan tutkimustoiminnan edistäminen, mutta kukaan ei enää kannasta asiasta huolta. Tutkimustoiminta pitäisi saada uudelleen vireille.

LÖYLYN LÄMMÖSTÄ

– Kukaan ei pysty sanomaan tarkasti, minkälainen on hyvä suomalainen sauna. Sen sijaan huonon suomalaisen saunan tunnistaa. Yksi huonoimmista on suomalainen saunaisäntä, jonka ylpeys on pirun kuuma sauna. Vieraat viedään saunaan, ja heti heitetään vettä punahehkuiselle kiukaalle ja näytetään, että isäntä ainakin on kova löylymies. Niin ne löylykilpailuthan ovat saunomisen irvikuva. Heinolan surullisesta tapahtumastakaan ei opittu mitään.

– Saunaseuran omistajien saunoissa, ainakin yhdessä lämpötila nostetaan aivan liian ylös. Minä aloitan Vaskiniemessä saunomisen aina lauhasta ykkösestä, mieli-

PROFESSORI ERKKI HELAMAA

on ollut aktiivi Saunaseuran jäsen jo vuodesta 1954. Tosin Humallahden saunassa hän saunoi jo vuonna 1951 emäntä Alma Lindholmin luvalla, vaikka ei vielä seuran jäsen ollutkaan.

– Taidan olla ainut elossa oleva jäsen, joka on saunonut Vaskiniemessä heti saunatalon valmistuttua olympiaviikolla 1952, Erkki Helamaa toteaa.

Erkki Helamaa on toiminut muun muassa kaksi kautta Saunaseuran hallituksen jäsenenä ja varapuheenjohtajana 1969-74 sekä sauna tutkimussäätiössä koko sen toiminnan ajan. Löylynhenki-palkinto 1990. Sauna-seuran kunniajäsen.

Saunaseuralaisille kovin tuttu Koivunkukka aloitti kasvunsa vuonna 1994, kun Erkki Helamaalta pyydettiin suunnitelmaan XI Kansainvälisen saunakongressin juliste.

saunastani, jossa ajan kanssa saan todellisen syvähien. Vasta sen jälkeen menen neloseen ottamaan ”terävät”.

– Jo Harald Teir sanoi aikoinaan, että 90 on riskiraja sekä liikenteessä että saunassa.

SAUNAJUOMISTA

– Saunatalolle on usein ehdotettu anniskeluoikeuksia, b-oikeuksia ainakin. Onneksi eivät ole menneet läpi. Kyllä Saunaseuran jäsenet saavat oluensa ja alkoholiansa muuallakin, ei niitä tarvitse Saunatalolla juoda. Puolukkapore on ainoa oikea saunajuoma, Teirillä oli ainakin.

HERROJEN SAUNASTA

– Pojanpoikani Olli ehdotti kerran, että otetaanko vaari tänään herrojen sauna. No, mikä se sellainen sauna on? Se tarkoittaa, että ei pestä tukkaa.

– Silmät kiinni ja vettä päälle, kyllä siinä hiki ja hieka irtoavat. Niin tuli Ollinkin tukka puhtaaksi. Muutenkin ihmiset käyttävät nykyään aivan liikaa shampoota ja saippuaa. Ei iho kestä jatkuvaa ärsytystä.

– Minä kun en käytä saippuaa enkä pyyheliinaa. Kylä vesi pesee ja ilma kuivaa, ja mun pinta pysyy ehjänä, neuvoo Mäkelän vanhaisäntä nuorempiaan.

SAUNATALOSTA

– Ikääntyessään tämäkin talo näyttää aina vaan paremmalta. Saunoja on riittävästi ja ne toimivat hyvin. Naisilla tosin kuuluu olevan puutetta ajasta ja tilasta. Oleskelutiloissa on joskus ruuhkaa talvisin, kun pihamaalla ei voi olla. Silloin puheensorina voi yltyä niin kovaksi, että saunarauha on tipotiessään.

– Saunatalo on rakennettu 50-luvulla ollen oman aikansa lapsi. Kunhan vuodet vielä vierii, talosta voi tulla vielä suojelukohde.

*Sinikka Korvo on toiminnanjohtajan pestinsä jälkeen siirtynyt aktiiviseksi rivisaunojaksi.
– Nautitaan saunasta ja toistemme seurasta hyvässä hengessä!*

Sinikan antoisa vuosikymmen

Sinikka Korvo sai vastata moneen kysymykseen ollessaan kymmenen vuotta Saunaseuran toiminnanjohtajana. Itse hän sai ohjeen jopa ikuiseen elämään.

Saunaseuran historiassa on ollut neljä naista toiminnanjohtajina. Ensin Pirkko Valtakari vuosina 1975–1994. Hänen jäädessään eläkkeelle vuoroon tuli Sinikka Korvo.

– Yksinkertaisesti hain töitä. Saunaseura oli jonkin verran tuttu edellisen työnantajani Suomen Ulkomaankauppaliiton, nykyisen Finnpron kautta, mutta ensimmäisen kerran saunoin Vaskiniemessä ollessani työpaikkahaastattelussa, Sinikka Korvo kertoo.

Hän tuli valituksi ja aloitti tehtävät vuoden 1995 alusta. Elokuun lopussa 2005 hän vuorostaan eläköityi.

– Ne olivat hyvin työntäyteisiä ja vaihteleviakin aikoja. Hieman yllättävää oli, kuinka paljon toimistoon tuli kyselyjä erilaisista sauna-asioista. Alkuaikoina ei ollut nettiä eikä sähköposteja eli puhelin soi tiuhaan. Joku jo

huomauttikin minun olevan aina puhelimessa, Sinikka Korvo naurahtaa.

Mutta tarvittava tietokin oli lähellä, sillä seuran arkistossa oli paljon julkaisuja ja esitteitä.

– Pirkko Valtakari oli varsinainen kävelevä tietokirja. Kun häneltä jotain asiaa kysyin, hän usein kertoi vastauksen löytyvän Sauna-lehdestä ja ilmoitti kyseisen lehden vuosikerran, numeron ja melkeinpä sivunkin.

SAUNOO KUTEN OPETTI

Saunominen alkoi käydä Sinikka Korvolle työn myötä entistä tutummaksi. Pian työhuoneessa oli jo saunakassi valmiina ja Sinikalle muodostui tavaksi käydä saunassa aina torstaisin.

”Saunasiskoilla on seurassa suuri merkitys”

– Aloitin työni talvella ja katselin ihmeissäni avontoon menijöitä. Lämpöisestä saunasta kylmään, mustaan veteen – minulle täysin mahdoton ajatus. Pari kuukautta seurasin sivusta ja sitten päätin, että kai minun on virkani puolesta kerran kokeiltava. Selvisin hengissä! Sen jälkeen talvinen meri on kuulunut saunomiseeni Vaskiniemessä.

Nyt eläkkeellä ollessaan Sinikka Korvo saunoo edelleen viikoittain.

– Saunoihin on muodostunut tietyille saunaporukoille omat aikansa. Aikoinaan minä neuvoin eläkeläisiä saunomaan päivemmällä, jolloin saunoissa on enemmän tilaa. Näin toimin nyt itsekkin.

Sinikka Korvon mukaan saunasiskoilla on seurassa suuri merkitys – sekä jäsenenä että luottamustoimissa.

– Naiset ovat tavallaan arkipäiväistäneet saunomisen mutta myös löytäneet juhlahetken arkeensa näyttämällä, että naisetkin voivat saunoa porukoissa. Saunaseuran toimikunnissa on ollut ja on edelleen naisia, jotka tuntevat saunakulttuurin ja toimivat sauna-aatteen hyväksi.

– Luottamushenkilöiltä vaaditaan intomielisyyttä ja tunteen paloa, jotta he jaksavat hoitaa talkoovoimin yhteisiä sauna-asioitamme oman työnsä ohessa.

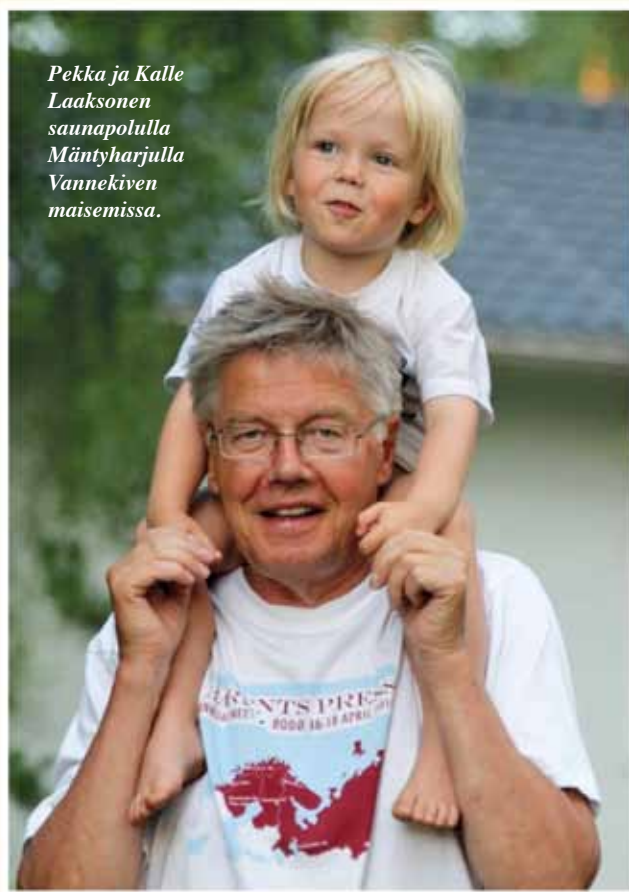
IÄSTÄ RIIPPUMATTA

Sinikka Korvon mieleen on jäänyt monta hyvää hetkeä ja sattumusta Saunatalolla.

– Minusta on todella miellyttävää nähdä, miten eri-ikäiset ihmiset saunovat yhdessä. Kerrankin yksi pieni poika totesi saunomisessa olevan parasta, kun saa kuunnella äijien juttuja pimeässä saunassa. Äiti ja pieni tytär lauteilla saattavat olla kuin madonna ja lapsi -maalaus.

Elämää suurempia viisauksiakin saunassa kuulee aina silloin tällöin.

– Kaksi jo ikääntynyttä naista vilvoitteli kerran kuisilla. Toinen totesi, että heidän pitää lopettaa saunominen ja avannossa käyminen. Miksi, ihmetteli toinen. Ja vastaus oli selvä: Emmehän me muuten kuole koskaan!

Pekka ja Kalle Laaksonen saunapolulla Mäntyharjulla Vannekiven maisemissa.

Pekka Laaksonen sauna on sosiaalinen kokemus

Tutussa saunaporukassa on hyvä analysoida viikon uutiset ja tapahtumat.

Pekka Laaksonen myöntää, että hänelle saunomisesta on tullut entistä enemmän myös sosiaalinen tapahtuma. Sehän on sitä paljon puhuttua yhteisöllisyyttä.

Professori Pekka Laaksonen on tehnyt elämäntyönsä kansanperinteen tutkimuksen parissa. Päätyönään hän toimi Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunous-arkiston johtajana kolmekymmentä vuotta.

Laaksonen on kotoisin Lahdesta, mutta sanoo ”karelaituneensa” Heikki Kirkisen ja muiden karelomaa-

nikkojen toimesta ollessaan Karjalan tutkimuslaitoksen tutkijana Joensuussa. Sittenkin retket ovat vieneetkin miestä useasti Vienan Karjalaan, jossa runokyläen kylät ovat monesti löytyneet tarjonneet.

Ensimmäinen saunakokemus Laaksosella on tietenkin lapsuuden Lahdesta sodan ajalta.

– Olin kolmevuotias, kun menimme pommisuojaan kerrostalomme kellarin saunakamariin. Naapurin rouva oli tullut sinne parhaan mukanaan turkissaan ja koroissaan. Minut laitettiin istumaan hänen pehmeään syliinsä. Turkin lämmössä, saunan ja hajuveden tuoksussa minua alkoi nukkua, enkä pelännyt pommituksia yhtään, Laaksonen muistelee.

SAUNA-AATTEEN PUOLESTA

Pekka Laaksosella on kokemusta monista saunoista niin koti- kuin ulkomailla.

Lapsuudesta nousee mieleen myös yleinen sauna Lahden Saimaankadulla, jossa Laaksonen saunoi ystävänsä Heikki Nikusen kanssa 50-luvun alussa.

– Saunassa kävi rintamalla olleita miehiä, joilla näkyi sodan jälkiä vartalossa. Se oli pieni leimallinen piirre silloisessa saunakulttuurissa, Laaksonen sanoo. Meitä poikiahan miesten tarinat kovasti kiinnostivat. Heikistä tuli lentäjä, minä jatkoin tarinoiden kuuntelemista.

Laaksonen opiskeli aikoinaan myös Saksassa, jossa toki saunottiin myös – mutta sikäläinen sauna tuoksui eukalyptukselta. Kulttuuriantropologian opiskelija ymmärsi onneksi olla kovin suureen ääneen neuvomatta isännille, millainen oikea sauna on ja miten löytyä oikeasti heitetään. Mutta se sentään sanottiin, että sauna-sana on suomea.

Saunaseuraan Laaksonen liittyi vuonna 1978 Kustaa Vilkun johdattamana, kun suomalaisen saunan juuret -tutkimusta aloitettiin. Laaksonen on ollut ahkerasti mukana seuran luottamustoimissa johtokunnan, tiedotustoimikunnan ja tutkimus- ja kulttuuritoimikunnan jäsenenä.

– Sauna-aatteen synty on aina kiinnostanut minua. Mielestäni Saunaseuran tärkeä tehtävä on edelleen saunan aatteellisen kulttuuriperinnön vaaliminen. Sitä ei saa unohtaa.

– Saunaa ja sen historiaa pitää tutkia edelleen. On hieno asia, että Saunaseuran juhluvuoden kunniaksi ilmestyi Tuomo Särkikosken erinomainen tutkimus suomalaisen saunan vaiheista, Laaksonen sanoo.

”Saunan aatteellista perintöä pitää vaalia.”

SAUNA KUIN KALEVALA

Kalevalaseuran pitkäaikaisena puheenjohtajana Pekka Laaksonen ei voi olla vertaamatta saunaa ja Kalevalaa.

– Identiteettisymbolina suomalainen sauna on Kalevalan kaltainen. Molemmat on laitostettu, niillä on omat seuransa, postimerkkinsä ja vaalijoukkonsa. Monimuotoinen saunakulttuuri elää ja voi hyvin virallisista selittäjistään ja vaalijoistaan huolimatta – Kalevalan tapaan.

– Identiteettisymboleillahan on kaksi tehtävää. Ne lisäävät ryhmän yhteenkuuluvuuden tunnetta ja toisaalta erottavat meidät muista. Sauna yhdistää meitä suomalaisia mukavasti, mutta miten merkittävällä tavalla se oikeastaan erottaakaan meidät muista, Pekka Laaksonen pohtii.

Laaksonen mukaan Kalevala vakiinnutti saunan ja kylpemisen kuvauksen kirjallisuuteemme.

– Saunalla on keskeinen asema suomalaisten elämässä. Se näkyy suomalaisessa kirjallisuudessa. Sauna on mukana kaikkien merkittävien suomalaisten kirjailijoiden teksteissä Aleksis Kivistä Antti Tuuriin, Laaksonen sanoo.

SAUNA ON JA PYSYY

Pekka Laaksonen muistuttaa, että kulttuuri on aina muuttuvaista. Eri asioilla on kulttuurielämässä nousunsa ja laskunsa.

– Viime aikoina saunaan liittyvät asiat ovat olleet monella tavoin esillä. Aina ei ole ollut niin. Eihän esimerkiksi Suomessa alkaneen matkailun alussa saunaa tarjottu turisteille, vaan ulkomaalaisten piti se itse Suomesta löytää.

Pekka Laaksonen uskoo suomalaisen saunan pysyvään asemaan yhtä vahvasti kuin suomen kieleen.

– Ennustaminen on aina vaikeaa, mutta kun istuu kesäyön hämärissä savusaunan portailla, ei voisi kuvitellakaan saunan minnekään katoavan. Tosin ei sata vuotta sitten kukaan myöskään osannut kuvitella pientä, sähköllä lämpiävää saunaa kerrostaloon. ●

**Positiivisesti suomalainen
Olvi onnittelee
75-vuotiaasta
Suomen Saunaseuraa!**

Kiuas lämpimäksi pellettipolttimella

Pyro-Man Oy:n kehittämän pellettipolttimen testaus
kiuskäytössä

Pellettipolttimella varustetussa kiukaassa palaminen tapahtuu kahdessa vaiheessa. Pelletit kaasuuntuvat polttimessa ja palokaasut syttyvät poltinpäässä. Vain liekin ollessa tulipesässä, tuhka jää polttimen tuhkasäiliöön ja tulipesä pysyy puhtaana.

Refrak Oy toimitti vuonna 2012 maailman ensimmäisen pelleteillä lämmitettävän kiukaan. Yhdellä polttimella varustettu kaksipesäinen kiuas lämmittää kaksi saunaa samanaikaisesti. Kiukaaseen asennettu lämmön talteenotto mahdollistaa käyttöveden lämmittämisen.

Puh: 010 420 4050

attila.alastalo@refrak.fi

www.refrak.fi

Kiinteis-
tönhoidon

pitää olla
jatkuvaa
toimintaa

Saunatalo vaati korjauksensa

Kiinteistöt eivät pysy itsestään kunnossa. 60-vuotiaan Saunatalon viime vuosien remontit eivät tulleet yhtään liian aikaisin. Päinvastoin; kaikki mahdollisuudet huomattavasti isommille ongelmille olivat jo olemassa.

Nykyisin uudisrakennusten laskennallinen elinkaari on rakenteesta ja materiaaleista riippuen 50–100 vuotta. Vaskiniemen saunatalo valmistui vuonna 1952. Saunatalo on palvellut 60 vuotta ahkerasti saunojia, mikä on saavutus sinänsä. Rankka kulutus on jättänyt kuitenkin jälkensä.

Kunnossapitotoimikunnan puheenjohtaja Juha Salomäki liittyi Saunaseuran jäseneksi reilut kymmenen vuotta sitten. Saunassa käydessään hän ei malttanut olla katselematta rakennusta oman ammattitaitonsa mukaisella tavalla. Salomäellä kun on pitkä kokemus korjausrakentamisesta ja vahvat referenssit alan projekteista.

Hänen yrityksensä Vantum Oy:n päätoimialoja ovat kiinteistöjalostus, rakennuttaminen ja projektinjohto.

Vuonna 2009 Salomäki otti haasteen vastaan ja ryhtyi vetämään kunnossapitotoimikuntaa.

– Juha otti tehtävän vastaan pyynnöstäni. Saunaseuran voimana on jäsenistö, joka ymmärtää sauna-asian merkittävyyden suomalaisen identiteetin vahvistajana. Huomasin Juhan olevan valmis tämän asian tukemiseen myös käytännössä eli ottamaan vastuun saunakiinteistöme korjauksista, puheenjohtaja Ben Grass toteaa.

Toimikunnan seitsemän jäsentä edusti rakennusalan eri sektoreita ja jokaisen tietämys on ollut tarpeen.

”Valtaosa
rakennustöistä
on tehty kesällä,
jolloin saunat
ovat kiinni.”

– Korjattavien kohteiden listasta tuli pitkä. Suurin osa toimenpiteistä oli sellaisia, että kiinteistön kunnon säilymisen ja turvallisen käytön kannalta ne olisi pitänyt tehdä jo aikaa sitten, Juha Salomäki toteaa.

SUUNNITELMIEN MUKAAN

Parin viime vuoden aikana Saunatalon korjauksiin on investoitu noin 200 000 euroa vuodessa. Summa on suuri, mutta perusteltu. Kaikkien projektien kustannukset on erikseen etukäteen arvioitu ja ne on seuran vuosibudjeteissa hyväksytty.

Ensimmäiseksi kunnostettiin pesuhuoneet. Sen jälkeen siirryttiin savusaunoihin, joiden rakenteet uusittiin ja palovaarojen riskit minimoitiin. Moni saunoja on huomannut myös saunojen entistä puhtaamman tuoksun.

Saunatalon sähköistys oli käynyt myös vanhanakaiseksi ja riittämättömäksi. Sen vuoksi esimerkiksi laiturin entinen lämmitysjärjestelmä ei toiminut.

Viime vuoden suurin urakka oli ilmanvaihdon korjaaminen. Saunatalossa oli noin 40 vuotta vanha ilmanvaihtokone, jossa oli vain ilmanpoisto-toiminto.

– Ensimmäisen suunnitelman mukaan ilmanvaihdon uudistamiseen olisi tarvittu paljon uusia kanavia. Rakennustyö olisi ollut niin mittava, että saunatalo olisi pitänyt sulkea kahdeksaksi kuukaudeksi, Juha Salomäki kertoo.

Ilmanvaihto saatiin kuitenkin toteutettua vanhoja kanavia hyödyntäen. Joissakin kohdin tehtiin vähän kompromisseja, mutta pesuhuoneen ilmanvaihdesta ei tingitty yhtään.

– Koko urakka saatiin sujumaan loma-aikaan siten, että Saunatalo oli vain pari päivää kiinni. Samalla tavalla on pyritty ajoittamaan kaikki muutkin rakennustyöt, jotta niistä olisi mahdollisimman vähän häiriötä saunojille, Juha Salomäki toteaa.

Kolmosen ja muidenkin saunojenkuluvat rakenteet ovat helposti ja nopeasti korjattavissa uuden rakenteen vuoksi.

Nykyisessä ilmanvaihtojärjestelmässä on myös lämmöntalteenotto. Sen avulla säästyy Saunatalossa tarvittavaa lämmitysenergiaa niin paljon, että koko ilmanvaihdon investointi maksaa itsensä takaisin kymmenessä vuodessa.

Viimeisin projekti oli koko alkuperäisen vesikaton uusiminen. Nyt Saunatalossa on laadukas ja kestävä tiilikatto.

TALO TARVITSEE LEPOA

Saunatalon välttämättömien korjaustoimien listalla on seuraavaksi julkisivut ja ikkunat, jotka ovat myös alkuperäisiä. Julkisivut tehtiin aikoinaan kalkkihiekkakivistä, mikä oli tiiltä ja rappausta halvempi eikä niin kestävä ratkaisu.

– Julkisivut olisi pitänyt korjata jo, mutta projektit

Nelosen seinärakenne palautettiin täyshirrestä tehdyksi.

Nelosen uusi seinärakenne.

on laitettu tärkeysjärjestykseen resurssien mukaan, Juha Salomäki sanoo.

– Myös pukuhuoneet vaativat kunnostusta. Vaikka Saunatalosta ei mitään edustustilaa tehdäkään, pitää kokonaisuuden olla hallittu.

Juha Salomäen mukaan Saunatalon kunnossapidossa on suurena haasteena rakennuksen raskas käyttö.

– Kyllähän mikä tahansa rakennus voi joskus kastua, mutta sen täytyy myös kuivaa. Saunatalonkin pitäisi joskus levätä. Rakennus on mitoitettu tietyllä määrällä saunojia. Mielestäni 150 saunojaa päivässä on hyvä, 180 jo maksimi ja 200 ehdottomasti liikaa.

TOISTEN VUORO

Juha Salomäki on toiminut Saunatalon peruskorjauksissa rakennuttajakonsulttina talkoohenkeen ilman erillistä korvausta. Työtä on ollut yllin kyllin. Sen määrää ei maallikko osaa arvioida eikä usein arvostaakaan.

Rakennusprojektit ovat yleensä pyörineet kesäisin eli Juha Salomäki on omistanut myös kesälomansa Saunaseuralle.

– Kyllähän tämä on käynyt välillä hyvinkin raskaaksi, koska työ on ollut ajoittain hyvinkin sitovaa. Ehkä vähän turhan naiivisti luulin tekeväni hyvää työtä Saunaseuran parhaaksi, mutta palaute ei ole jaksanut aina kannustaa, Juha Salomäki muotoilee.

Saunaseuran projektit osuivat hyvään saumaan Salomäen muiden töitten lomaan. Nyt Salomäki on käynnistämässä omaa isoa projektia, joten Saunaseuran kunnossapito jää hyvässä vaiheessa taakse.

– Saunatalon korjaustöiden jatkaminen ja kiinteistön kunnosta huolehtiminen saa siirtyä jonkun toisen innokkaan vastuulle, Salomäki sanoo.

– Juhan työ on ollut upea ja mittava suoritus, jonka hän on tehnyt korvauksetta. Olemme hänelle suuressa kiittollisuuden velassa seuramme hyväksi tehdystä työstä, Ben Grass toteaa. ●

KUUT S

*pankkipalveluun, jollaista
et ole ennen saanut.*

Tämä on kutsu sinulle, joka et vielä ole huomannut olevasi varakas. Tervetuloa nauttimaan OP-Privaten yksilöllisestä palvelusta pankki-, vakuutus- ja lakiasioissa.

RSVP lähimpään *Osuuspankkiin*, numeroon *0800 02441* tai osoitteeseen *op.fi/private*

Interbad näytti saunomisen uudet juonet

Interbad on kansainvälinen sauna-alan suurtaapahtuma messuineen ja kongresseineen. Messut pidetään joka toinen vuosi Stuttgartin kauniissa kaupungissa Saksassa, saunan suurmaassa.

Jos on Suomi maailman suurin saunamaa väestön määrään verrattuna, niin germaanit lyövät meidät kylä laudalta monessa asiassa sauna-alalla. Hyvä kuitenkin oli messuilla todeta, että Suomi ja suomalaisuus on myyntivaltti ja brändi, jolla saunaa Saksassa maailmalle myydään.

Suomalaisia näytteilleasettajia messuilta löytyi, monia tuttuja toimittajia meidänkin saunoihimme. Kiukaita, kelorakennusta, saunavaloja, saunahunajia ja kaikenlaisia yrttilöitä ja wellbeingiä oli tarjolla runsain mitoin.

UIMA-ALLAS JÄRVEN SIJAAN

Saksa ei ole tuhansien järvien maa. Tämä tuli hyvin esille messuhallien tarjonnassa. Suomalaiset ovat opettaneet sauna-asiaansa ihan oikein kaikille kansoille. Saunaan liittyy löylyttelyn lisäksi vilvoittelua ja tiettyä rauhoittumista. Suomalainen nauttii elostaan parhaiten istuessaan oman rantasaunansa kuistilla vilvoittelemassa ja kuuntelemassa hiljaisuutta. Mitä tekee saksalainen, kun ei ole järveä eikä kuikkaa, on vain runsaasti porukkaa joka puolella. Rakennetaan järvi pienoiskoossa ja jos rahat ei suuriin lätäköihin riitä, niin uima-allas tykötärpeineen

Messualueen koko jaksaa aina yllättää.

pitää tietysti olla.

Messuilla uima-allastarvikkeita riitti lähes kolme hallillista, toinen toistaan upeampina versioina. Kuvaavaa koko busineksen laajuudelle oli, että altaat ja rakenteet oli todella raahattu halleihin ja täytetty vedellä. Rannat ja muut faciliateetit olivat lähes oikeita. Sauna oli täällä vain kuvitteellista, kylpymahdollisuudet ja kuntoilu sekä kaikenlainen terveyteen liittyvä toiminta oli pääasia.

Parin tunnin vaelluksen jälkeen päästiin halliin numero kahdeksan. Jo löytyi tutunoloista tavaraa ja pal-

jon sellaista saunaan liittyvää, että ihan tuntui kuin en tietäisi mitään saunomisesta ja siihen liittyvästä.

Onneksi saksalaiset ovat niin järjestelmällisiä ja asialleen vihkiytyneitä, että he ovat oikein säätäneet lain, jossa sanotaan tuotesuojaan viitaten, että sauna-sanaa ei saa käyttää mihinkään muuhun yhteyteen kuin mihin suomalainen saunomismalli ja määritelmä antaa oikeuden. Niinpä nuo pienet kopit, joiden seinillä on kaikenlaisia säteilijöitä, eivät saaneet käyttää pyhää sanaa. Tuosta olin oikein otettu ja iloinen.

KOHTI PUHTAAMPAA LÄMMITYSTÄ

Messujen suurin antihan on aina ollut suhteiden luonnit eri toimittajiin ja keskeisiin tekijöihin. Kuten nykyään sanotaan: verkostoituminen. Uutuuksia ei varsinaisesti saunamaailmassamme tunnetusti tule enää joka vuosi, johtuen saunan traditiosta ja siitä, että kaikki tarpeellinen on jo keksitty.

Uudet, puhtaammat lämmitysmenetelmät ovat tulossa väkisinkin esiin erilaisten hiukkaspäästöjä koskevien keskustelujen myötä. Liekin pitää palaa alusta alkaen puhtaasti eikä savua ja nokea haluta enää nuuskia ulkosalla. Pellettilämmitys ja kaasu ovat tulleet ja niitä joudutaan myös meidän saunoillamme tutkimaan huolella.

Suomalaisista näytteilleasettajista Harvialla oli suurin osasto.

SUSTAINABLE use of Earth's natural resources

As the global leader in minerals and metals processing technology, Outotec has developed over decades several breakthrough technologies. The company also offers innovative solutions for the chemical industry, industrial water treatment and the utilization of alternative energy sources.

www.outotec.com

Outotec

Kansainvälisen sauna- liiton ISS:n kuulumisia

Sääntömuutos hyväksytty, uudeksi nimeksi International Sauna Association

Kansainvälisen saunaliiton vilkas vuosi kulmineitui Stuttgartissa Interbad-messujen yhteydessä pidettyihin kokouksiin sekä runsaaseen osanottoon vuosijuhliin Helsingissä. Vuosi 2012 on ollut ISS:lle monin tavoin mielenkiintoinen. Saunaliittoon on liittynyt uusia jäseniä ja jäsenet ovat tuoneet mukanaan uusia piirteitä saunomisesta ja saunakulttuurista. Samalla on vahvistunut käsitys, että perinteinen suomalainen löylysauna on hyvä ja oikea ja sopii useimmille. Jäsenehdokkaana on vielä joukko maita, jotka on saatava mukaan tähän saunaperheeseen. Osa näistä maista on ollut jäseniä aikanaan (Hollanti, Sveitsi, Meksiko) ja osan saunakulttuuri on joko vahvaa ja vanhaa perinnettä tai kyseinen maa on muuten vahvasti mukana saunakehityksessä (Kiina, Etelä-Korea, Mongolia). Stuttgartissa pidettiin poikkeuksellisesti kesken neljän vuoden "sauniaadin" myös jäsenten kokous Interbad-messujen yhteydessä. Kokouksen tärkeimmät päätökset liittyivät sääntömuutoksen hyväksymiseen, uusien jäsenyyksien vahvistamiseen, hallituksen täydentämiseen sekä keskusteluun toimintasuunnitelmasta. Sääntötyöryhmä oli saanut valmiiksi ehdotuksensa jo joulukuussa 2011. Jäseniltä tuli vain myöntyviä kommentteja eli muita muutostarpeita ei ollut. Vanhat säännöt vaativat muutoksen hyväksymisen jäsenkokouksessa määräenemmistöllä, joten tämä tehtiin Stuttgartissa. Muutoksen yhteydessä viralliseksi nimeksi tulee International Sauna Association.

TUKIJÄSENET NYT MAHDOLLISIA

Merkittävää sääntömuutoksessa on perustajajäsenten päätösvallan varmistaminen niin kauan kuin ne ovat yhtäjaksoisesti jäseniä ja jäsenkategorioiden lisääminen. Jälkimmäinen mahdollistaa useiden jäsenten

mukanaolon samasta maasta. Tällainen tarve syntyy mm. Venäjän, USA:n ja Kiinan tullessa aktiivisesti mukaan toimintaan.

Sääntömuutoksen jälkeen säännöt käännetään suomeksi ja Saunaliitto hakee säännöille ja siten myös Saunaliitolle rekisteröintiä Suomessa.

Sääntömuutos mahdollistaa tukijäsenyyden. Näin vahvistettiin japanilaisen Kobe Saunan tukijäsenyys lopullisesti hallituksen kokouksessa. (Kobe Sauna on myös Saunaseuran tukijäsen.)

Latvian jäsenyys lakkasi, koska Latvia ei ole maksanut jäsenmaksuaan 2011 eikä 2012. Hallituksessa ollut Juris Batna korvattiin Liettuan edustajalla Rimas Kavaliauskasilla. Kokous valitsi myös 2010 vapaaksi jätetylle paikalle Michal B. Jensenin Tanskasta.

Kummankin kausi päättyy vuoden 2014 lopussa yhdessä muiden hallituksen jäsenten kauden kanssa. Hallitus keskusteli myös Saunaseuran ehdotuksesta toimisto-, kirjanpito- ja vastaavien palveluiden kehittämisestä. Tämä kokonaisuus hoituu kuntoon seuran kv-toimikunnan strategian hyväksymisen yhteydessä ennen vuoden loppua. Saunaseuran ja Saunaliiton kiinteä yhteistyö on molemmille osapuolille tärkeää ja hyödyllistä ja minimoi samalla kansainvälisen toiminnan resurssitarpeita.

SAUNA-SANAA EI SAA KÄYTTÄÄ VÄÄRIN

Kokouksessa keskusteltiin myös sauna-sanan käytöstä erilaisissa harhaanjohtavissa yhteyksissä. Esimerkkeinä Suomesta mainittiin SaunafromFinlandin lehdessä olleet Infrapuna-sauna sekä sauna yoga. Saksassa ja Itävallassa nimitysten käyttö ei käy laatuun, vaan sauna on suojattu suunnilleen Aachenin saunamääritelmän mukaisesti. Jäseniä pyydettiin "puhdistamaan" mahdollisuuksien mukaan omaa kenttäänsä ja myös raportoimaan väärinkäytöksiä. Kansainvälisessä mediassa, kongresseissa ja muissa

yhteyksissä on yhä vähemmän suomalaisia kirjoituksia tai esityksiä. Saunaseuran tuoreesta historiikista näkyy, että vuosikymmenien varrella kansainvälisyys on ollut erittäin vahva osa seuran toimintaa ja muutamat seuran avainhenkilöt ovat olleet tunnettuja saunalähettiläitä. Erikoisesti yhteistyö Saksan kanssa on ollut laajaa sekä seura- että henkilötasolla. Kansainvälisen Saunaliiton verkostoa voitaisiin hyödyntää paljon laajemmin, mutta se edellyttää kansainvälisen materiaalin tuottamista. Jatkossa materiaalia lienee turha enää painaa, vaan päivittää netissä.

Suomen näkyvyyden vähenemiseen on varmasti vaikuttanut myös se, että suomalainen sauna-alan teollisuus on hiipunut huippukaudesta merkittävästi ja siirtynyt osittain ulkomaiseen omistukseen. Vaikka Kansainvälinen Saunaliitto ei haluakaan olla kaupallinen toimija, on taustalla kuitenkin tarve tukea suomalaisen saunan ja saunakulttuurin vientiä syöttämällä materiaalia Saunaliiton verkoston kautta jäsenille. Valitettavasti tämä tehtävä vaatii myös resursseja ja niitä ei toistaiseksi ole voitu osoittaa. Tätä luettaessa juhlamme ovat jo ohitse ja kirja julkaistu! Itse uskon ja toivon, että kirjasta saataisiin aikanaan myös käännös ainakin englanniksi, jotta tuo Tuomo Särkikosken upea työ pääsisi leviämään maailmalle. Saimmehan me kirjan "Sauna - puh-

taasti suomalainen" käännetyksi kustantajan ja Saunaliiton jäsenten toimesta jopa japaniksi ja pari kieliversiota on vielä odottamassa aikaa parempaa. Tuo Särkikosken kirja on sisällöltään paljon painavampaa sauna-asiaa!

UUSIA MAHDOLLISUUKSIA

Pian alkava Uusi Saunavuosi tuo uusia haasteita saunalle vaikkapa uusien määräysten ja standardien muodossa. Toisaalta nuo uudet vaatimukset ovat myös mahdollisuus suomalaiselle saunateollisuudelle pitää huolta siitä, että Suomi säilyy johtavien saunamaiden joukossa ja että meillä kaikilla säilyy mahdollisuus hyvään saunomiseen kunnollisessa löylysaunassa niin halutessamme. Merihaan Kulttuurisauna on eräs esimerkki tästä kehitystyöstä. Ensi vuonna saamme tietää, miten hyvin saunan vähäinen hiilijalanjälki on toteutunut, onko löyly kelvollista ja toimiiko pienhiukkasia hyvin vähän tuottava pellettipoltin. Jos näin on, on kyseessä varmasti mielenkiintoinen vientiartikkeli varsinkin niihin maihin, missä määräykset ovat tiukempia kuin nykyinen eurooppalainen standardi. Kansainvälinen Saunaliitto jäsenineen haluaa olla myös tämän "Green-sauna" kehityksen mukana. ●

ISS:n kokouksessa olivat mukana oikealta Kenichi Nakano Japanista, Rimas Kavaliauskas Liettuasta, Seppo Pukkila ja Ben Grass Suomesta, Anton Kostin ja Vasily Liakhov Venäjältä, Eberhard Conradi, Carsten Sonnenberg ja Rolf Pieper Saksasta, Kenseki Kim Japanista, Peter Jeitler Itävallest ja Risto Elomaa Suomesta. Kuvasta puuttuvat Japanin Katsuhiko Nakano Japanista, Svante Spolander Ruotsista sekä Jiri Kouba Tsekeistä.

Suomen Saunaseura Ry

SUOMEN SAUNASEURA RY

Vaskiniementie 10
00200 HELSINKI
www.sauna.fi

Toimiston puhelin: 010 439 5600
Saunojen kassan puhelin: 010 439 5601
Seuran toimisto on avoinna maanantaista
perjantaihin kello 9-16.

Toiminnanjohtaja
Seppo Pukkila
puh. 010 439 5600 klo 9-16
tj@sauna.fi

SAUNOJEN KAHVILA

Maikki Lamberg puh. 010 439 5601
jäsen sauna auki ollessa
- Jäsen saunojen kassan ja kahvilan hoito
- Tarjoilun varaukset tilaus saunoihin
- Hieronta- ja pesijä aikojen varaukset,
suositellaan nettivarausta

SAUNOJEN LÄMMITTÄJÄ

Ari-Pekka Paavola puh. 010 439 5602

SAUNA-LEHDEN PÄÄTOIMITTAJA

Leena-Kaisa Simola
Puh 0500 80 10 40
sauna@taskut.fi

SAUNASEURA

Seuran puheenjohtaja
Ben Grass
puh. 050 375 8899
ben.grass@kolumbus.fi

Kunnossapitoyhymän pj.
Juha Salomäki
puh. 050 337 6459
juha.salomaki@vantum.fi

Tutkimus ja -kulttuuritoimikunnan pj.
Pekka Tommila
puh. 050 368 6645
pekka.helena.arkkitehtiatelje@elisanet.fi

SAUNASEURAN JOHTOKUNTA VUONNA 2013

Suomen Saunaseura ry valitsi syyskokouksessaan vuodeksi 2013 seuralle johtokunnan, jonka kokoonpano on sääntöjen mukainen maksimimäärä eli kymmenen jäsentä ja puheenjohtaja.

Nykyisistä jäsenistä toiselle vuodelle jatkoivat Ben Grass (pj), Kari Laukkari, Timo Martikainen, Gina Sundgren ja Kari Ohman.
Eroavaroisia jäseniä olivat Heini Noronen-Juhola, Timo Riskala ja Juha Salomäki, joka ei ollut lupautunut enää jatkamaan. Kesken kautta Tito Gronow oli eronnut ulkomaan työkomennuksen johdosta ja Seppo Pukkila tultuaan nimitetyksi vt. toiminnanjohtajaksi.
Uusia ehdokkaita olivat Kyösti Koi-vunen, Pirjo Korhonen, Kari Kuusisto, Jarmo Lehtola, Jussi Niemelä, Heini Noronen-Juhola, Petteri Ormio, Maria Pöyhönen ja Timo Riskala. Myös Pentti Willbergiä ehdotettiin, mutta hän ei ollut itse halukas.
Äänestyksen jälkeen seuraavalle kaksivuotiskaudelle tulivat valituiksi Noronen-Juhola (71 ääntä), Orvio (54), Riskala (52) ja Korhonen (45). Kesken kautta eronneiden tilalle seuraavaksi vuodeksi valittiin Lehtola (43) ja Niemelä (40).

Sauna-lehti esittelee uudet jäsenet lehdessä 1/2013. Samoin kerrotaan ensi vuoden toimikuntien kokoonpanot. Päivitettyä tietoa saa seuran kotisivuilta ennen lehden ilmestymistä.

Vaskiniemen saunat ovat avoinna

JOULUKUUSSA

Joulukuun lauantait ovat jaettuja eli miehet klo 11.30–16, naiset 16.30–20. Jouluaaton sauna lämpimänä naisille klo 10–13 ja miehille 13.30–16.30

SAUNAT SULJETTUINA

Itsenäisyyspäivä to 6.12.
Joulupäivä ti 25.12.
Tapaninpäivä ke 26.12.
Uudenvuodenaatto ma 31.12.

TAMMI-KESÄKUUSSA 2013

Miehet ti ja pe klo 13–21, ke 13–22 sekä kuukauden ensimmäinen lauantai klo 11.30–16, muut lauantai klo 12–19
Naiset to klo 13–22, kuukauden ensimmäinen pariton ma ja parillisten viikkojen ma klo 13–21 sekä kuukauden ensimmäinen lauantai klo 16.30–20
Huom! Kesä-elokuun kaikki lauantait ovat jaettuja eli miehet klo 11.30–16, naiset 16.30–20.

SAUNAT SULJETTUINA

Uudenvuodenpäivä 1.1.
Pääsiäinen 29.3.–1.4.
Vappuaatto 30.4.
Vappu 1.5.
Helatorstai 9.5.

Kevätkauden viimeinen saunapäivä 20.6., saunat avataan 16.7.

TOIMISTO AVOINNA arkisin klo 9–16, puh. 010 439 5600 tai 050 375 4014 (viestit)

HINNAT

Henkilöjäsenen liittymis- ja jäsenmaksut vuonna 2013 (ennallaan vuoteen 2012 verrattuna)

Henkilöjäsenen liittymismaksu on 350,00 € ja jäsenmaksu 100,00 €/vuosi. Nuorisojäsen (15–21-vuotias) ja ulkomailta asuva ulkomainen jäsen maksavat liittytessään vain jäsenmaksun. Yhteisön jäsenmaksu on 500 € ja yrityksen jäsenmaksu 2 000 €.

HENKILÖJÄSENTEN SAUNAMAKSUT

Jäsen 10 €
Vieras jäsenen seurassa 20 €
Jäsenen lapsi 7–15 v. 5 €
Vieraan lapsi 7–15 v. 8 €
Lapsi alle 7 v., ei maksua
Jäsenen 11 kerran saunomiskortti 100 €
Jäsenen 3 kk:n kortti: miehet 250 €, naiset 100 €
Jäsenen puolen vuoden kortti: miehet 430 €, naiset 175 €
Jäsenen koko vuoden kortti: miehet 580 €, naiset 230 €
Seniorit, yli 68 v. yli 10 v. jäsenenä -50 % em. maksuista

Myös oheispalvelujen hinnat ovat samat kuin vuonna 2012.

Tervetuloa Joulukahville!

Saunaseura tarjoaa jäsenilleen joulukahvit saunapäivinä maanantaista 10.12. lauantaihin 22.12. asti. Perinteisesti joulukahvituksen aikana jäsenet eivät saa tuoda vieraita saunaan ruuhkan välttämiseksi.

Naisille lisää saunapäiviä

Johtokunnalle oli jätetty aloite naisten saunapäivistä siten, että naiset saunovat joka maanantai ja kaikki korvattavat saunapäivien menetykset poistetaan. Johtokunta käsitteli asiaa todeten, että naissaunojien määrä on selvässä nousussa. Toisaalta saunatalolla tarvitaan huolto- ym. päiviä, jolloin ei saunota. Johtokunta esitti syyskokoukselle, että naisille tulee uudeksi lisäsaunapäiväksi kuukauden ensimmäinen parittoman viikon maanantai, samalla päätettiin luopua ns. korvattavista saunapäivistä. Tämä hyväksyttiin. Lisäksi oli jätetty aloite jaettujen lauantai-päivien saunomisjärjestyksen muuttamiseksi siten, että naiset kylpevät ensin ja miehet myöhemmin. Johtokunta esitti aloitteen hylkäämistä, minkä kokous hyväksyi.

Toimintasuunnitelma ja talousarvio

Johtokunta esitti kokoukselle toimintasuunnitelman ja talousarvion, jotka kokous hyväksyi. Asiakirjat ovat nähtävissä kotisivujen jäsenosiossa tai ne voi tilata toimistosta osoitteesta tj@sauna.fi

SJÖMÄN

vuodesta 1952

Wärtsilä on kansainvälisesti johtava merenkulun ja energiamarkkinoiden voimaratkaisujen toimittaja, joka tukee asiakasyrityksiä tuotteiden koko elinkaaren ajan. Wärtsilä maksimoi alusten ja voimalaitosten ympäristötehokkuuden ja taloudellisuuden keskittymällä teknologisiin innovaatioihin ja kokonaishyötysuhteeseen.

WARTSILA.COM

ENERGY
ENVIRONMENT
ECONOMY

AUTTAA JAKSAMAAN TALVEN PIMEYDESSÄ
(Vaikkei olisi edes saunapäivä!)

- 6-12 MINUUTTIA PÄIVÄSSÄ RIITTÄÄ
- KLIINISESSÄ TUTKIMUKSESSA KAAMOSOIREET VÄISTYIVÄT 90 %:lla
- CE-LÄÄKELAITTE-HYVÄKSYTTY
- INNOSUOMI -PALKITTU AVAIN-LIPPUTUOTE

VALKEE
KIRKASVALOKUULOKE

Suomalainen SISU-savusauna
toimitetaan kylpyvalmiina rakennuspaikalle
helposti ja nopeasti.

SISU-saunassa yhdistyvät
maailman parhaat löylyt ja suomalainen perinne!

Nyt uusittu tehokkaampi kiuasmallisto!

SISU-savusauna

Rakennuspalvelu Kari Vainiomäki
Varastotie 7 C, 42100 Jämsä, puh 040 731 0993
info@sisusavusauna.fi www.sisusavusauna.fi

Sähkösuunnittelutoimisto
FORSSELL OY
Kullervonkatu 20, 00610 Helsinki
p. (09) 720 6330, f. (09) 7206 3333

Hankasuontie 5, 00390 Helsinki
09 6150 0315, 040 5050 895
fax 615 00317

Vilkkiaan vuoden jälkeen joulun rauhaan

Tähän aikaan vuodesta on taas aika tarkastella kulunutta vuotta, suunnitella tulevaa ja keskittyä joulun sanomaan. On aika olla nöyrä, ottaa oppia virheistään, pyrkiä parantamaan itseään ja olla lähimmäisilleen hyvä. Antaa anteeksi ja kuunnella toista, ymmärtää ja auttaa sitä joka apuasi tarvitsee.

Olisi hyvä, jos kaikki mieltäisivät nuo viisaat sanat, jotka olen jo vuosia sitten kuullut, yrittänyt elää ja noudattaa omassa päivittäisessä työrytmissäni.

Seura täytti vuosia ja sitä juhlittiin monella tavalla. Yksi näkyvimmistä asioista juhluvuoden tiimoilla on varmasti uusi saunakirja. Kirja, jollaista ei ole vielä tähän päivään mennessä kirjoitettu. Hieno teos, josta tämän lehden sivuilla kerrotaan enemmän. Kirja on saanut hyvän vastaanoton ja sitä on selkä vääränä kannettu autotallista toimiston pöydälle jakeluun.

Tämä on ollut tapahtumarikas vuosi henkilökohtaisesti ja seuran kannalta. Harvoin on ollut näin paljon asioita agendalla. Laiturielementit pärytettiin päälle lokakuun puolessa välissä, kun talvi uhkasi tulla liian aikaisin. Epäileville Tuomaksille voin todeta, että vaikka pinta näyttää metalliselta, se on mukavan lämmin tassutella tyynellä ilmalla ja pikkupakkasella. Saa sitten nähdä, kun pohjantuuli puhisee täydellä voimallaan ja pakkasen paukkuu, kuinka homma toimii silloin. Niille, jotka arastelevat pinnan nystyröiden jalkapohjatuntumaa karheaksi, suosittelen toivomaan joulupukilta saunatossuja. Kunnollisten saunajalkineiden käyttö lauteilla ja muissa tiloissa on muutenkin enemmän kuin suositeltavaa monesta syystä, joista vähäisin ei ole hygienian pesuhuoneen lattialla.

Saunaseura sai uusia hallituksen eli johtokunnan jäseniä marraskuun lopulla pidetyssä vuosikokouksessa. On hyvä, että uudet, tuoreet voimat vievät tätä meidän pehmeiden arvojen katsantokantaa eteenpäin. Tätä kirjoittaessani ei tuota kokousta vielä ole pidetty enkä voi henkilökohtaisesti onnitella ketään, mutta kollegiaalisesti: onnea ja menestystä vaativassa työssänne! Omal-

Makkara maistuu niin saunan kuin talkoiden jälkeenkin.

ta osaltani pyrin toteuttamaan johtokunnan päätöksiä parhaani mukaan ja pitämään mökkiä pystyssä sekä huolehtimaan yleisestä turvallisuudesta ja viihtyvyydestä tulevan toimintavuoden aikana.

Rauhallista ja virkistävää joulunaikaa ja uutta vuotta kaikille saunaseuran jäsenille.

Seppo Pukkila,
saunaisäntä

Kodinavux Oy on Suomen suurin kodinhoitopalvelujen yritys.
Pidämme siistinä yli 2 000 kotia pääkaupunkiseudulla ja Tampereella.

**Muista
kotitalous-
vähennys!**

Siisti ratkaisu kodinhoitoon

Nauti elämästä ja vapaa-ajastasi

Anna itsellesi enemmän aikaa harrastuksiin ja läheistesi kanssa yhdessäoloon. Kodinhoitajamme mahdollistaa tämän siivoamalla kotisi ja tekemällä muut haluamasi kodinhoitotyöt juuri niin usein kuin Sinä haluat.

**Tilaa nyt heti maksuton
kodinhoitosuunnitelma:**

puhelimitse

020 768 9788

netin kautta

www.kodinavux.fi

KODINAVUX
Koti ja työ tasapainoon
Hämeentie 29, 00500 Helsinki

TERVETULOA SAUNAKAUPPAAN!

NOPEAT TOIMITUKSET MYÖS NETTIKAUPASTA
CONVENIENT SHOPPING ALSO FROM SAUNA-AITTA WEBSTORE

**PALJON
TUOTTEITA**
♦ SAUNAAAN
♦ KOTIIN
♦ MÖKILLE
♦ LAHJAKSI

Sauna♦Aitta

SIMONKATU 10, HELSINKI, www.sauna-aitta.fi
ark. 10-18, la 10-15, puh: 045-324 0055

MEILLÄ EI LIPSUTA.

puh. (09) 388 1544

Toimitamme luotettavasti ja ammattitaidolla

- talven varalle hiekoitussepelit hihnalla suoraan siiloon tai astiaan
- vaihtolavat ja nosturityöt
- talonrakentamisessa tarvittavat kiviainekset sekä betonipumppaukset
- kaikki tarvittava pihojen kunnostamiseen: mullat, kiviainekset, kuorikkeet ja pihakivet
- hiekkalaatikoiden tyhjennys- ja täyttöpalvelut sekä turvahiekat lasten leikkipaikoille

www.hiekkaa.fi

Vitality from Arctic Nature

**UUEDET
PAKKAUK-
SET!**

**MM
SOKOK-
SILLA**

**NaTruen
sertifioidu**

**Kotimaista luonnonkosmetiikkaa
marjoja ja yrttejä hyödyntäen**

Hyvinvointia Suomen luonnosta

Mellis valitsee raaka-aineet huolella; kuhunkin ihonhoitotuotteeseen on mietitty tietyt vaikuttavat yrtti- ja marja-pohjaiset ainesosat. Kosteuttava ja ihoa pehmittävä hunaja, rentouttava hoitoturve sekä korkealaatuiset suomalaiset kasviöljyt täydentävät hoitovaikutusta. Mesiangervo on esimerkki käytössä olevista niittykukista.

**SAUNA
ARCTICA
SILVA
ARCTICA**

Saunassa käytettävät
ihonhoitotuotteet
Käsivoide, Jalkavoide,
Kasvonaamiot, Kuorinta-
voide, Hierontalotion & -öljy

*"Ihanan rento olo!"
"Lievitystä iho-ongelmiin"*

MELLIS
FROM FINLAND

Mellis Oy, 79630 Kolma, Joroinen
017-688 0888 mellis@mellis.fi
www.mellis.fi

www.tillander.fi

Saunaseuran jäsenetu -10%

Tarjous voimassa
Keskuskadun myymälässämme

Yht. 0,17 ct

Diamonds lighting the days and the nights.

Eternity by Tillander.

Keskuskatu 4, Helsinki , p. 044-740 3385, ark. 10-18, la 11-17

ELÄMÄNPELASTAJAT.

Dräger alkolukot ja alkotesterit

Dräger Interlock XT - Se hyväksytty alkolukko.

Dräger Interlock XT on hyväksytty ja luotettava alkolukko vaativaan ammattikäyttöön. Sen avulla kuljetusyhtiö voi lisätä kuljettajiensa, matkustajiensa ja muiden tielläliikkuvien turvallisuutta sekä parantaa työilmapiiriä ja yrityskuvaansa.

Dräger Alcotest 3000 - Se luotettava alkotesteri.

Dräger Alcotest 3000 on alkotesteri hintaluokkaan, jossa ei ole ennen totuttu näkemään vastaavaa laatua ja tarkkuutta. Se on helppokäyttöinen ja luotettava ajokunnon varmistaja, täydellinen valinta matkakumppaniksi niin maalle kuin merelle.

Tee kuten yhä useammat - valitse Dräger elämänpelastajat.

www.kaha.fi

Dräger

www.eberi.fi

EBERSPÄCHER LÄMMITTIMELLÄ TALVEN KYLMYTTÄ VASTAAN
UUSI HELPPOKÄYTTÖINEN EASYSTART CALL-PUHELINKÄYNNISTYS

- Lämmittimen päälle/pois -kytkentä
- Monipuoliset ajastustoiminnot, mm. viikkoajastus
- iPhone- ja Android-sovellukset, puhe- ja sms -viestien lisäksi

... ja paljon muita lisäominaisuuksia
Eberspächer-autonlämmittimien käyttäjille.

A WORLD OF COMFORT

Eberspächer

Maahantuoja Wihuri Oy Tekninen Kauppa
www.eberi.fi | www.autola.fi | www.wihuri.fi
eberspacher@wihuri.fi | p. 020 510 2327

Oikein Hyvää Joulua

sekä
Kaikkea hyvää ja lämpimiä
löylyjä tulevaan vuoteen!

SUOMEN SAUNASEURA
FINSKA BASTUSÄLLSKAPET
THE FINNISH SAUNA SOCIETY

Saunaseura kiittää jäseniään
ja yhteistyökumppaneitaan
kuluneesta vuodesta

HAE TOVERI,

MEILTÄ VIISUMIT
JA MATKAT
VENÄJÄLLE!

www.lahialuematkat.fi
LÄHIALUEMATKAT/RUSSIAN TOURS

PALVELEMME NYT HELSINGIN RAUTATIEASEMALLA

www.dione.fi

Luo kylpyhuoneellesi näyttävyyttä Dione-laattalistoilla. Laattalistat antavat laatoitukselle elegantin loppusilauksen ja suojaavat samalla laatoitettuja kulmia.

Dione-laattalistoja on saatavilla metallisina ja muovisina, monin eri väri- ja kokovaihtoehdoin. Valikoimastamme löytyy täydellinen sävy jokaiseen kylpyhuoneeseen!

Dione
VALMISTAJA DUURI OY

KAIKKI
ELÄMÄÄ SUUREMMAT
LAJIT YHDESSÄ
PAKETISSA.

24⁹⁵ €/kk
+ operaattorin kortti- tai laitemaksu.

MTV3 TOTAL

mtv3total.fi

Ammatillinen verkostoituminen kovassa kasvussa

Johtaja tuntee usein joutuvansa tekemään tärkeitä strategisia päätöksiä yksin. Siksi on hyödyllistä olla mukana ammatillisessa verkostossa, joka koostuu pienryhmistä, joissa on samantasoisia kollegoita.

Uuden EGN Suomi verkoston jäsenenä saat sparrausta pienessä luottamuksellisessa, oman alasi vertaisjohtajista koostuvassa ryhmässä. EGN Suomi on kevään 2012 aikana perustanut kolme myyntijohtajaryhmää, ja uusia ryhmiä myynti- ja toimitusjohtajille on tulossa. Jäseniä on jo yli 80, ja mukana on johtajia esimerkiksi sellaisista yrityksistä kuin Basware, Martela, Saint-Gobain Weber, Logica ja Vaasan.

Kaikki toiminnassa mukana olevat kertovat menetelmän olevan kiinnos-

tava ja hyödyllinen, sillä se yhdistää samantasoisia ammattilaisia, keskittyy tärkeisiin asioihin ja varmistaa puheenjohtajan avulla, että aiheita käsitellään syvällisesti.

”Saan uusia tietoja ja laajemman kuvan myynnin johtamiseen liittyvistä asioista. Tällaisen osaamisen kehittäminen muulla tavalla olisi vaikeaa, hidasta tai kallista. Yritykseni saa uusia, vaihtoehtoisia tapoja asioiden tekemiseen ja ongelmien ratkaisuun”, kommentoi toiminnassa jo pitkään mukana ollut

globaalin liiketoiminnan myynnistä vastaava johtaja.

”Olemme Suomen ainoa verkosto, joka keskittyy yritysjohtajien ammatilliseen kehittymiseen ja käyttää ammattitaitoisia puheenjohtajia tapaamisten ohjaamiseen. Verkostoituminen on EGN Suomen ydinliiketoimintaa”, sanoo **Jarmo Häärä**, EGN Suomen toimitusjohtaja.

EGN Suomi on osa Tanskassa vuonna 1992 perustettua EGN-ryhmää, jolla on yhteensä 9 000 jäsentä 15 maassa.

VAIN APTEEKISTA

Auttaa kuivaa ihoa voimaan paremmin

Ceralan-keramidivoide suojaa ja kosteuttaa
kaikenikäisten kuivaa ja herkkää ihoa.
Se sopii hyvin atoopikoille ja psoriaatikoille
– Ceralan on myös oiva apu esimerkiksi
pesuaineen ärsyttämälle iholle. Ihon omia rakennusaineita,
keramideja, sisältävä perusvoide sopii niin
vartalolle, kasvoille kuin herkille ihoalueille.

Ceralan®
KERAMIDIVOIDE
ceralan.fi
perusvoide.fi

Pakkaukset 30 g, 100 g ja 400 g. Suurin pakkaus SV-peruskorvattava reseptillä. Hajusteeton.
Lisätietoja asiantuntijalta apteekistasi, itsehoitoapteekki.fi
tai numerosta 010 426 2928 ark. klo 8–16.

**ORION
PHARMA**
Hyvinvointia rakentamassa

Legendaarinen & jäljittelemätön

Kertalämmitteinen Aito AK-
kivas tarjoaa pitkät ja peh-
meän hapekkaat löylyt. Ai-
nutlaatuisella kiukaalla sau-
not yhdellä lämmityksellä
seuraavaan aamun asti.

Nyt voit puolittaa AK-kiukaa-
si lämmitysajan valitsemalla
keraamiset kivet – saunomi-
nen voidaan aloittaa jo parin
tunnin kuluttua lämmityksen
aloittamisesta! Saatavana
hyvin varustetuista raken-
nustarvikeliikkeistä.

TUTUSTU KOKO KIUASVALIKOIMAAN » WWW.AITO-KIUKAAT.FI

Aidon lämmön lähteillä.

Made by NARVI Oy

Fostering sauna culture for 75 years

The Finnish Sauna Society celebrates its 75 years of establishment in 2012. It currently caters to approximately 4,200 members, actively maintaining and promoting the Finnish sauna culture.

Sauna Society was founded in Helsinki on the 16th of October in 1937 by a name 'the Finnish Friends of Sauna'. During those early years, its activity was ideological. The founding members were Finnish-nationalistic doctors, whose purpose was to examine the sauna and its effects, make the phenomenon more known internationally, and to improve the quality of sauna while maintaining a respect for the tradition.

The society fosters the traditional, polite manners of sauna bathing, the basis of which is respecting the right of people to bathe in peace. Fostering the Finnish sauna culture involves emphasizing the importance of sauna in maintaining a healthy lifestyle in Finland. The society's objective is to develop the Finnish sauna concept and promote related research. The society also distributes information about sauna and sauna bathing to an international audience, working in cooperation and sharing its premises with the International Sauna Society (ISS).

The first sauna of the society was built in 1947 by the Humallahti bay on the seashore of central Helsinki. This sauna did not, however, fulfil all wishes, as it was very small and the swimming water was not considered to be of good enough quality. A new 'Sauna House' was later built a few kilometres farther on the Lauttasaari island.

Sauna
House has

~150 daily
visitors

THE FINNISH SAUNA SOCIETY (Suomen Saunaseura ry)

- Founded in 1937
- 4,200 members, 16 honorary members, 6 community members
- Own Sauna House in Helsinki
- Board and 4 committees (for maintenance, research and culture, history, and rules)
- Publisher of the Sauna magazine, 4 issues annually, 66th volume
- Chairman Building Counsellor Ben Grass, Executive Director Seppo Pukkila
- Member of International Sauna Society (ISS), which is chaired by Finnish Risto Elomaa
- www.sauna.fi

*Sauna Society's traditional smoke
Sauna breathes out juicy
steam after 5 hours of heating.*

SAUNA HOUSE IN ACTIVE USE

The new sauna building of Vaskiniemi was completed during the Helsinki Olympics year of 1952. It now houses three smoke saunas, two wood-heated saunas, and one sauna heated by electricity.

The Sauna House is for the use of the society members and their guests. Currently about one third of the members are women. Men and women take turns in using the saunas.

An exquisite in-house cafeteria provides the sauna-goers with meals, snacks, and sweet treats.

During the past couple of years, the Sauna House has gone through extensive renovations. It has been in the frequent use of about 150 daily visitors. Renovations aim at maintaining the building in pristine condition for a few more decades. Special attention has been paid to energy efficiency and the cleanliness of wet rooms.

ALL HISTORY IN ONE VOLUME

Finnns have used the sauna for centuries, millennia even. People have given birth and lived in their saunas. They have bathed, healed, relaxed and rested in these steamy sanctuaries. Moreover, sauna has been a place to take care of important relations and business.

Sauna remains a major part of the Finnish identity.

The Sauna Society ordered an account of its history and the sauna culture from author Tuomo Särkikoski. The epic volume of 370 pages was published in context with the 75th anniversary and handed out as a gift to all members. The book is available in Finnish in local bookstores.

Särkikoski's account casts an interesting light on our changing society, describing the significance of sauna bathing over the phases of Finnish history.

Finnish sauna has gained new forms and adjusted to social movements. During the war, Finns developed mobile saunas to pull along to the frontier. Migration to the cities affected the sauna culture as new kind of living arrangements required creating new types of saunas.

Sauna bathing has played an important role in the rise and development of Finnish national idealism, sports and design. ●

Yes, it's possible!

Greencarrier Freight Services tarjoaa asiakkailleen kansainvälisiä logistiikkapalveluita joustavasti ja kilpailukykyisesti. Omat toimipisteemme 13 maassa sekä joustava maailmanlaajuinen edustajaverkostomme takaavat sujuvat yhteydet niin maalla, merellä kuin ilmassa.
www.greencarrier.fi/fil/freight-services.

JANNENISKA®

Safe Lifting of People

LUMEN- JA JÄÄNPUDOTUKSET

nopeasti, turvallisesti ja kattorakenteita vahingoittamatta

puh. 09 8553 8553 | www.janneniska.com

WWW.KARHU.FI/SAUNA

KOHTUULLISESTI.FI

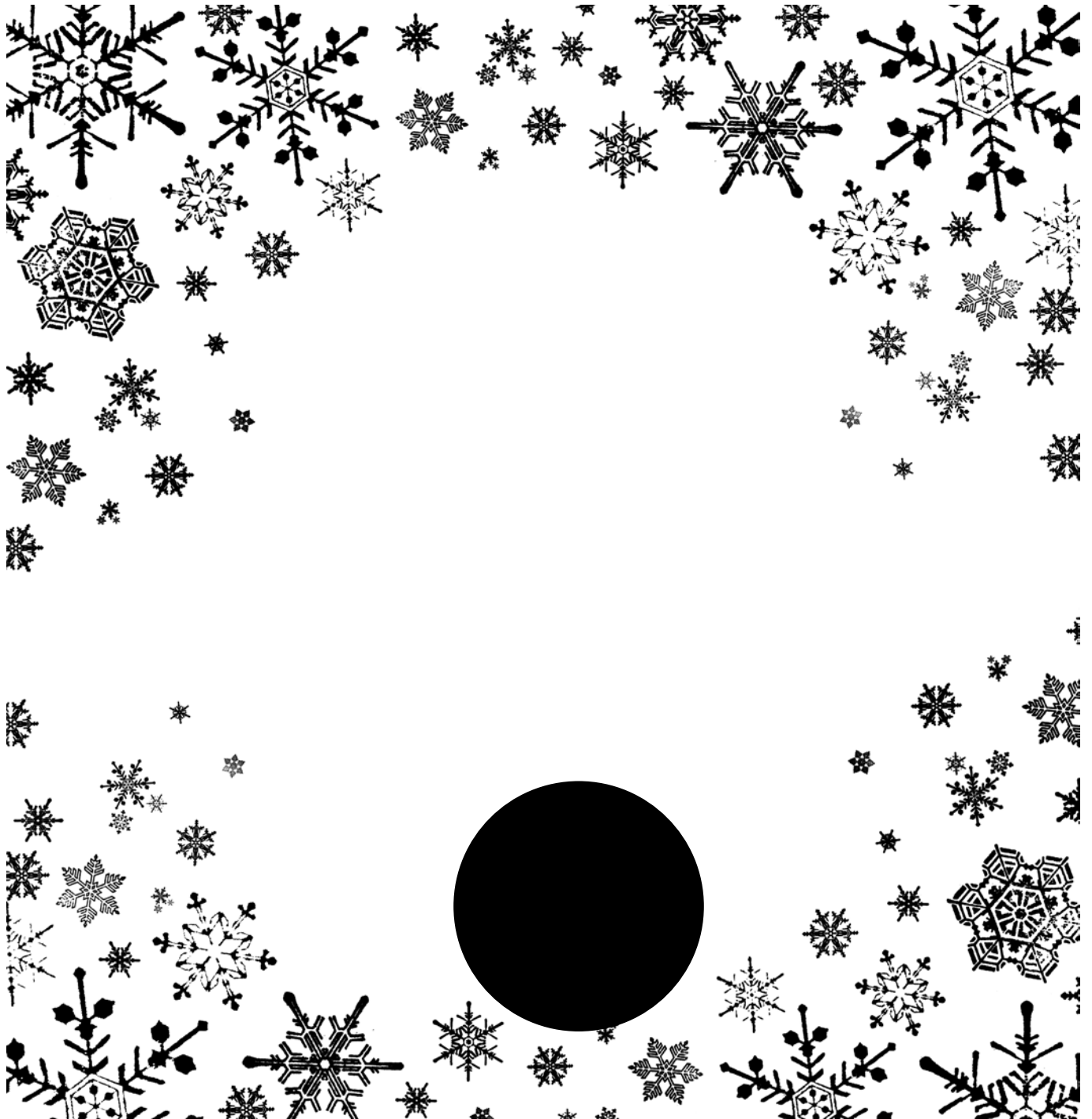

Hyvää ja halpaa löylyä toivottaa Vattenfall.

Seuraavaa mökkikautta odotellessa kannattaa pitää huoli, ettei sähkökiukaan lämmittäminen tule kalliiksi. Hyvää ja halpaa sähköä löydät osoitteesta **www.vattenfall.fi**

Sauna

Suomen Saunaseura ry:n jäsenlehti 4/2012

PEKKA TOMMILALLE

Löylyn Henki -palkinto

JUHLAKIRJA

jokaiselle jäsenelle